

**for
vietnam**

spesialnummer 1
1969 4. årgang
Pris 1 krone

**folkekrig
frigjøringsfronter**

STÖTT FOLKENES FRIGJØRINGSKAMP!

Under ledelse av Den Nasjonale Frigjøringsfronten i Sør, og regjeringen i Den Demokratiske Republikken Vietnam (Nord-Vietnam) i Nord, har folket i Vietnam ført en seierrikkig kamp mot den amerikanske imperialismens aggresjonstropper og deres allierte siden begynnelsen av 1950-åra. Trass i at angriperne og deres allierte har satt inn nærmere halvannen million aggresjonssoldater, er de blitt slått på retrett og tvunget til å innstille bombinga av DRV (Nord-Vietnam) og til å gå med på forhandlinger.

Samlet og enhetlig er hele det vietnamesiske folk mobilisert i en kamp hvor industri- og jordbruksproduksjonen, helsevesenet og kampen mot analfabetismen er like viktig som den militære kampen. Hele landsbygda i Sør-Vietnam er nå befridd og gjenoppbygges under ledelse av FNL og folkets egne valgte revolusjonære komiteer. Dette er hele folkets kamp for sin frigjøring, folkekrigen.

Ettersom USA-imperialismen er nærmere sitt nederlag i Vietnam enn noensinne, har de trappet opp aggresjonen mot andre folk i Sørøst-Asia. Bombefly er satt inn for å tvinge folket i de frigjorte områdene av Laos i kne. I Thailand har USA intensivert sin krig mot den folkelige frigjøringsbevegelsen og har alliert seg med det forhatte Thanom-regimet.

Aggresjonen i Vietnam er således ikke noe "feilgrep" eller noen "ulykke". Den er en nødvendig konsekvens av USAs imperialistiske økonomiske system. Gjennom et nettverk av allianser og avtaler og ved tusenvis av militære baser i fremmede land, på alle kontinenter, er USA i stand til å beherske 60% av verdens ressurser, mens landet bare har 6% av verdens befolkning. Slik framstår USA-imperialismen som alle folks fiende, i første rekke mot folkene i Asia, Afrika og Latin-Amerika.

Men overalt hvor det forekommer undertrykkelse vil folkene organisere motstand mot undertrykkerne. Den høyeste formen for motstand er folkekrig, som innebærer at store deler av folket er mobilisert i politisk og militær motstand mot undertrykkerne.

Liksom i Vietnam foregår det nå folkekrig på alle kontinenter. I Asia, Afrika og Latin-Amerika kjemper folkene en kamp på liv og død mot innenlandske marionette-regimer og mot fremmede inntrengere. Men slik folkekrigen bringer seier over Vietnams folk, vil også dette mektige våpen bringe seier for alle undertrykte folk og nasjoner.

SEIER I FOLKEKRIGEN!

Den Norske Solidaritetskomite for Vietnam

FULL STØTTE TIL FNL!

USA UT AV VIETNAM!

BEKJEMP USA-IMPERIALISMEN!

NATO UT AV NORGE!

OM FOLKEKRIGEN

En verden i oppvåkning

Over heile verden skjer i våre dager ei veldig sosial og politisk oppvåkning, ikke minst hos de undertrykte og hardt utbytta folk i Asia, Afrika og Latin-Amerika. Denne oppvåkninga åpner store perspektiver, fordi det er ei oppvåkning som vil komme til å rive ned grunnlaget for den bestående sosiale orden i verden. De ytbytta og undertrykte folk vil bryte sine lenker og kaste av seg imperialismens og ny-kolonialismens åk.

I dag reiser disse folk seg i et rettferdig opprør mot imperialistmakter og deres lokale leiesvenner. I Vietnam har et ukuelig lite folk nedkjempa vår tids imperialistmakt nr. 1 - USA med sin halv million velutstyrte aggresjonssoldater. Og i Laos, Thailand, Burma, Indonesia, Guinea, Angola, Mozambique, Colombia, Guatemala og andre steder i "den tredje verden" flammer frigjøringskampen stadig sterkere opp. Folket organiserer seg, væpner seg, våger å ta kampen opp og våger å vinne seirer. De slår inn på vegen med væpna frigjøringskamp, vegen med folkekrig.

Sosial og nasjonal frigjøring må gå hand i hand

Hvorfor binder vi sammen begrepa folkekrig og frihetskamp med Asia, Afrika og Latin-Amerika? Ganske enkelt fordi vi forutsetter at der det er undertrykkelse finnes det også motstand.

Denne motstanden skyldes først og fremst de samfunnsmessige forholda, som sjølsagt varierer fra land til land. Noen land ligger under for ny-kolonialistisk utbytting (f.eks. India), eller er offer for en imperialistisk okkupasjon eller intervensjon (Sør-Vietnam, Domingo). En del andre land er så å si fullstendig integrert og tilknyttet økonomisk og militært til imperialismen (Latin-Amerika). Noen stater er fortsatt formelt som faktisk kolonier (Angola, Mozambique).

Umiddelbart kan det se ut som disse landa er svært så ulike - men de har til tross for sine særegenheter en ting felles: de er alle undertrykt av imperialismen og i hovedsak USA-imperialismen. Folkene i disse landa har felles interesse i å bekjempe den samme fienden, nemlig USA-imperialismen og dens ny-kolonialistiske avleggere som de herskende klasser i hvert av disse landa mer eller mindre klynger seg til, snylter på og er redskap for. - Motstanden som undertrykkelsen framkaller i disse landa, får derfor karakter av nasjonal frigjøring.

Men ihvert av disse landa er det ikke hovedsakelig den imperialistiske undertrykkelsen som avler opprør og frihetskamp. Det primære er de sosiale forholda i landet sjøl: En liten godseierklasse besitter 80% av jorda (som f.eks. i Brasil), en liten og råtten føydklasse lar utenlandsk kapital utsuge de arbeidende masser (som f.eks. i Midt-Østen), føydklassen og byråkrat-kapitalistene oppretter sitt militærdiktatur over folket (som i de fleste av disse landa), despotiske diktatorers vilkårlige styre (i noen afrikanske land og på Haiti bl.a.), kolonimaktens militærdiktatur (som i de portugisiske koloniene), eller landet styres av en reaksjonær klikk av rasister (Rhodesia, Sør-Afrika). - Vi kunne her og nevnt særegenheter ved den sosiale undertrykkelsen i hvert enkelt land, og sikkert foretatt en interessant inngående analyse av klasseforholda, men vi nøyer oss med å si at det som gjelder for alle land er at de store masser av arbeidende bønder (som utgjør den langt største delen av befolkninga) har det til felles at de er grovt utbytta og undertrykt av allslags reaksjonære som lever av å utsuge massene og rir på deres rygger. - Motstanden som folket yter i disse landa har da derfor også karakter av sosial frigjøring.

Følgelig: Den veldige oppvåkninga som verdens folk i vår tid står oppe i har som vi nå skjønner, karakter av nasjonal og sosial frigjøring. Kampen for nasjonal frigjøring er avhengig av kampen for sosial frigjøring og omvendt. De trellbundne arbeider- og bondemassene kan ikke vinne frihet og bli herrer i eget hus før inntrengerne er kasta ut og deres lakeier overvunnet. Sosial og nasjonal frigjøring må gå hand i hand!

Hvorfor ta veien med folkekrig?

På hvilken måte den nasjonale og sosiale frigjøringa i hvert land skal skje, må folket i hvert land sjøl avgjøre. Erfaringene har vist oss at den eneste virkelige trusselen mot imperialismen og de reaksjonære er folket og folkekrigen, ikke høyt utvikla teknikk, søtladent diplomati og slue kompromisser. I folkekrigen kan ikke teknikken settes foran politikken, ei heller ekspertisen framfor folkets vilje. Det er folket leda av arbeider- og bondeproletariatet og dets politiske og militære praksis som kommer til å avgjøre kampen.

Hva menes med folkekrig, -teori og praksis

Folkekrigens politikk, strategi og taktikk er i dag en heil vitenskap som er vokst fram gjennom de dyrt kjøpte erfaringene i folkenes kamp mot imperialismen og kolonialismen. Det er særlig de kinesiske kommunistene, de vietnamesiske frihetskjemperne og de albanske anti-fascistene som på skapende og utviklende måte har formulert og tillempa folkekrigens teori og praksis.

Hva faller så umiddelbart inn under ordet folkekrig? - Det innebærer at så godt som heile folket i et land eller område fører væpna og politisk kamp mot en utenlandsk inntrenger og dens lakeier gjennom en enhetsfront med tilslutning fra alle klasser og grupper som har som mål å beseire den felles fienden. Enhetsfronten er under ledelse av et politisk parti som representerer den mest utbytta og samtidig mest politisk slagkraftige klassen - proletariatet. Dette partiet som er kjernekrafta i den revolusjonære kampen, er et revolusjonært parti, noen steder et kommunistparti. Erfaringene viser at der et slikt parti utgjør ledelsen, når man lengst med færrest feil.

Et historisk riss

Når vi nå til en viss grad har definert folkekrigen som folkets krig mot fremmede inntrengere og landsforrædere, så vil mange kanskje straks nikke gjenkjennende og si: "Ja, da veit vi som levde under siste verdenskrig hva det betyr", og avslå all videre diskusjon. Det er riktig at det i mange land ble ført en folkets krig mot nazismens og fascismens okkupanter (f.eks. i Øst-Europa og Øst-Asia). Likeledes hadde kampen mot intervensjonsmaktene i Russland like etter revolusjonen karakter av folkekrig, men det ville være galt å gå nærmere inn på dem her fordi folkekrigen har en annen og mer omfattende karakter enn noen gang før i historia. Folkekrigen springer ut av motsetningene og problemene i dagens verden.

Hva skaper forutsetningene for folkekrigen?

Folkekrigen vokser fram som en motstandskamp mot nasjonale og/eller fremmede undertrykkere i et land. Den begynner i alminnelighet med spontane reisninger, arbeidere som streiker og bønder som nekter å betale harde avgifter og skatter og fordrevne bønder som beslaglegger jord. Disse aksjonene blir med en gang møtt med vold fra makthaverens side. Etterhvert begynner de undertrykte å forstå at en kommer ikke noe særlig på vei bare med spontane og uorganiserte aksjoner og opprør. Og særlig skjønner de at det er nødvendig å sette makt bak krava - bønneskrifter og oppfordringer til de herskende klasser nytter lite. Dette fører i sin tur til at bøndene og arbeiderne organiserer seg og møter vold med rettfærdig motstand. Et revolusjonært opprør har begynt. For at opprøret ikke skal knuses i begynnelsen, må det finnes en sammenveiset politisk og militær ledelse som kan lede opprøret riktig. Gjennom å kombinere den militære kampen med en omfattende politisk kamp, blir stadig flere mennesker overbevist om nødvendigheten av væpnet kamp, og etterhvert blir de lokale og spontane reisningene i landet samordnet til en landsomfattende, massiv folkereisning. Med dette er folkekrigen innledet.

Et folk utgjør en enorm kraft når det forener seg og støtter motstandskampen mot inntrengerne av hele sitt hjerte og hele sin vilje.

Heri ligger noe av kjernen i folkekrigens teori: folkets ukuelighet når det er forent under en for den gitte situasjon korrekte politiske og militære ledelse. Dette er et allmenngyldig prinsipp som gjelder for alle folk, selv om taktikken (framgangsmåten) må bli noe forskjellig i et land med flere hundre millioner enn i et land med noen få millioner.

Et annet viktig moment for krigens utfall er folkets politiske bevissthet og erfaringsgrunnlaget fra kampen mot undertrykkerne. Folket må ha erfart at alle andre former for frigjøringskamp har mislykkes, og gjennom flere lærdommer erkjent nødvendigheten av folkekrigen.

Den tredje viktige faktor er at dersom folkekrigen skal kunne utvikle seg seierrikt, er det også nødvendig med et revolusjonært parti med et revolusjonært program, som må utgjøre frontens drivkraft. Det revolusjonære programmet - løfte om jordreform, demokratisering, bedre leveforhold, osv. - blir da i folks bevissthet den politiske overbevisningen som danner grunnlag for den uovervinnelige drivkrafta i folkekrigens mange strabaser, pluss erkjennelsen av at lederne og medlemmene i det revolusjonære partiet og befalingsmenn og soldater i frigjøringshæren står i folkets tjeneste. Den revolusjonære kjernen må ha evne til å summere opp og sammenfatte erfaringene i den politiske og militære kampen, formidle erfaringene til alle grupper av folket, effektivt å organisere skoleringsarbeidet blant massene, - for på denne måten å sveise folket sammen.

Ettersom kampen oftest føres mot reaksjonære, føydale og fascistiske regimer, står den nasjonale og demokratiske revolusjonen som det første målet. Folkekrigen er derfor ikke bare en sosial og nasjonal frigjøringskamp, men også en demokratisk og nasjonal revolusjon.

Hvor går hovedmotsetninga i folkekrigen mot imperialismen?

Folkekrigen må i vår imperialismens og nykolonialismens tid bygge på en vitenskapelig grunn, og det vitenskapelige grunnlaget legges i en analyse av tre motsetninger.

For det første: en analyse av de forskyvninger som skjer i et lands indre sosiale motsetninger som følge av at landet blir utsatt for en imperialistisk okkupasjon eller nykolonialistisk infiltrasjon.

Med dette menes: når en utenlandsk makt trenger seg inn i et land, militært, økonomisk og politisk, skjer det forskyvninger på disse områdene: Økonomisk ved at store utenlandske selskaper kjøper opp små, nasjonale næringer og foretak, landets nasjonale økonomi ødelegges. Større monopoler og truster får en dominerende stilling i landets næringsliv. For folket betyr dette å selge arbeidskrafta si til utenlandsk kapital. Bønder drives inn til byene og slumkvarterene vokser. Grunnen til den utenlandske kapitalinvesteringen er den billige arbeidskrafta som finnes, pluss sjølsagt den rikelige tilgangen på naturressurser.

Politisk fører dette til en økt sosial bevissthet, særlig blant bønder og arbeidere som er hardest utsatt i utbyttingsforholdet. Det organiseres politiske partier og organisasjoner som prøver å ivareta folkets interesser. På den andre siden avslører regjering og nasjonalforsamling seg som maktegløse organer, eller til og med som lydige redskaper for de utenlandske storkapitalinteresser.

Militært kan landets "regjering" sette hær og politi i økt beredskap for å kunne slå ned streiker og demonstrasjoner, og når folket organiserer seg til væpnet motstand, griper maktøverne inn; det sendes "militær rådgivere", "eksperter", og seinere skjer det en invasjon av tropper, tanks, fly og helikoptere, det bygges baser og legges flyplasser.

For det andre: En analyse av de forandringene som skjer i landets indre klasseforhold og i de internasjonale klasseforhold.

Med dette menes: Foreta en klasseanalyse i landet og skjelne mellom de sosiale lagas ulike og felles interesser. F.eks. har både en arbeider og en patriotisk fabrikk-eier interesse av å kjempe mot utenlandsk storkapital og dominans. En må også se klart motsetningene ellers i verden, f.eks. mellom de ulike imperialistiske makter og dessuten ta med i beregninga folkets kamp i de imperialistiske land sjøl.

For det tredje: En analyse av styrkeforholdet mellom den imperialistiske makt og den utsatte nasjonen.

Med dette menes: Vurdere riktig imperialismens krefter og samtidig være klar over imperialismens svakheter og vurdere riktig folkets krefter og samtidig være klar over folkets styrke. Dessuten: Skille mellom styrkeforholdet i dag og i morgen.

Gjennom en riktig analyse av disse tre punkter får man en vitenskapelig grunn for folkekrigens politiske og militære linje. Den analysen vietnameserne har basert sin strategi og taktikk på, skisserer Truong Son opp således:

- A. å undersøke hvilke motsetninger fienden står overfor,
- B. å betrakte hendingenes virkelige natur i stedet for deres ytre former,
- C. å forstå fullt ut betydninga av praksis, og
- D. å forstå riktig utviklingslovene.

Oppbygging av en enhetsfront - et nødvenig ledd i kampen?

For å vinne en folkekrig er det nødvendig å bygge en breiest mulig enhetsfront. Herved gjelder det dels å få i stand en mobilisering av folkets breie masser, og dels skape enhet i de krefter som kan forenes i kampen mot imperialismen. Ryggraden i folkekrigen utgjøres av arbeiderne, bøndene og småborgerskapet i byene. Borgerskapet står delt i det nasjonale borgerskap og kompradorborgerskapet. Det nasjonale borgerskapet bygger si maktstilling på utbyttinga av arbeiderne og bøndene, - kompradorborgerskapet lever i kraft av imperialistisk støtte.

Med kompradorborgerskap menes: Den delen av overklassen i et land som eksempelvis ved høye funksjonærstillinger nyter direkte fordeler av imperialismens økonomiske system.

Det nasjonale borgerskapet utgjør oftest majoriteten, men kompradorborgerskapet vil ofte stå sterkere militært og økonomisk. Felles for de to fløyene er at de til sammen utgjør en del av folkets hovedfiende. Den andre delen utgjøres av den imperialistiske maktens tropper og personell i landet. - her er det likevel ikke mulig å sette opp noen allmenn regel, det kan variere en del fra land til land, fra tid til annen. Under en imperialistisk okkupasjon kan til og med nesten hele borgerskapet gå imot en slik åpen politisk forbrytelse, men vil sjølsagt ikke være noe hovedelement i frigjøringskampen. Men i de fleste tilfelle av nasjonal frigjøringskamp mot imperialismen, som har sin hoved-

bakgrunn i et utbyttingsforhold, vil det nasjonale borgerskap "kjøpes opp" av imperialismen og etterhvert innta en kompradorstilling.

Godseierne består av ulike kategorier som skifter holdning i kampen alt etter deres stilling og krigens utvikling. Mellom godseierne og bøndene er det et klart motsetningsforhold. - Mens de minste godseierne i beste fall vil være en halvhjertet og temporær alliert, vil bøndene utgjøre et hovedelement i enhetsfronten.

Den største enhetsfronten i historia var den som alle antifascistiske og antinazistiske krefter utgjorde under siste verdenskrig.

Enhetsfronten i Kina mot den japanske imperialistklassen og dens lakeier blir definert slik: "Den nasjonale enhetsfronten mot Japan omfatta alle anti-japanske klasser og samfunns-lag. Det var i disse klassenes og samfunns-lagenes felles interesse å kjempe mot Japan, og det var denne fellesinteressen som danna grunn-laget for samholdet mellom dem. Men det var skilnad mellom dem med omsyn til hvor besluttomt de ytte motstand mot Japan, og der fantes klassemotsigelser og interesse-konflikter mellom dem. - "

Folkehæren bygges opp

Den militære strategien bygger på det grunnleggende faktum at folkekrigen er en langvarig krig. All strategisk planlegging må bygge på dette. Hvorfor?

Føydale og fascistiske regimer har oftest en sterk hær til sin beskyttelse. De får materiell, personell og økonomisk hjelp fra utlandet, slik at folkehæren i krigens første fase avgjort vil være den underlegne parten. Den er dårlig væpna og må skaffe seg sin utrustning hovedsakelig gjennom erobringer fra fienden. Det er klart at folkehæren ikke kan vinne noen rask seier under disse forholda. Seieren kan bare vinnes gjennom en langvarig, systematisk oppbygging. Oppbygginga av folkehæren må skje under stor forsiktighet. I stor utstrekning må det skje hemmelig så fienden ikke får opplysninge som kan knuse hæren i fødselsøyeblikket.

Lenge leve seieren i folkekrigen!
Tegningen laget av en gruppe kunstnere fra Peking, Kina.

Men spørsmålet om krigens langvarighet er ikke bare teknisk og militært betinget. For at folkekrigen kan utfolde seg på alle områder og med hele folkets deltakelse, må det ha skjedd en hevning av den sosiale forståelse og politiske bevissthet hos folket. Derfor må nødvendigvis folkekrigen bli langvarig også av politiske grunner fordi det er en langvarig prosess bare å mobilisere folket til aktiv kamp mot undertrykkelsen. Hele folket må ha forstått betydninga av folkekrigen før den kan settes i gang. Det er ikke geværet som skal kommandere hæren og hæren som skal kommandere folket, men folket og dets politiske fortropp som skal ha kommandoen over hæren og over geværet.

Det kan sjølsagt ikke gis faste, uforanderlige regler for hvordan en folkehær bygges opp: Det foregikk annerledes i Kina og Vietnam enn i Algerie og Albania. Men ethvert særegent tilfelle har mange vesentlige allmenne drag.

Oppbygginga av partisanhæren i Albania under siste verdenskrig, kan tjene som et godt eksempel. Den gikk ifrøge Mehmet Shehu gjennom fem faser:

1. Fasen med mindre og spredte aksjoner, gerilja.

Følgende kjennetegner denne fasen: Streiker, demonstrasjoner, protester o.l., som etterhvert blir møtt med stadig mer voldelig gjengjeldelse fra politiets eller okkupasjonsmaktens side. På det tidspunktet da makthaverne åpner ild mot streikende eller demonstrerende menneskemasser, slår den politiske kampen over i et høgre stadium: Den væpna kampen tar til mot fienden.

Her er det flere muligheter, men bare en er riktig på dette tidspunkt: Det ledende politiske partiet kan straks oppfordre til en allmenn folkereisning. Men dette ville være sjølmord, dersom det ikke finnes noen godt utbygd

folkehær. Makthaverne er væpna, folket ikke, derfor skjønner folk at det må bygges opp folkets væpna styrker. - En annen tendens de revolusjonære kan ty til i denne fasen, er isolert og spredt terrorvirksomhet. Men siden denne perspektivløse aksjonsformen ikke har som mål å mobilisere massene, bidrar den bare til å styrke kontrarevolusjonen ved at verdifulle ledere isolerer seg fra folket og dets kamp. (Terrorismen var en aksjonsform som bl.a. narodnik'erne (populistene) i Russland i forrige århundre benyttet seg av. De mente at massene bare var "en uvitende hop", så derfor var det bare en håndfull "helter" som dem sjøl som skulle kjempe. Den "kampen" de førte var å drive snikskyting på høgre embetsmenn på individuell basis. Resultatet var noen færre undertrykkere, men en like stor undertrykt masse. Narodnik'ismen døde derfor ut like ufarlig som den oppstod.)

Det som må nyttes i denne gryende fasen av folkekrigen er ikke terrorvirksomhet, men rettferdige gjengjeldelsesaksjoner. Det er dette FNL gjør og som USA kaller "terror" for å rettferdiggjøre sin egen virkelige terror, nemlig: rasering av landsbyer og dyrka mark, napalm-bombing av befolkninga og oppretting av konsentrasjonsleirer. Hvis frigjøringsfronten drev slik terror, ville den aldri føre folkekrigen seierrikt til ende.

En talsmann for FNL hevder i et intervju med den australske journalisten Wilfred Burchett at fronten passer omhyggelig på å unngå unødige lidelser.

Folk utover landet er i den grad terrorisert at de først ikke hadde tillit til noen. "Da vi begynte, mistet vi noen kadre," sa Sao Nam til meg, "og det var

Kvinnelige geriljasoldater i Vietnam blir trent opp i geværbruk av en instruktør fra frigjøringsfronten.

nesten umulig å få kontakt med befolkningen. Så lenge en sånn terroristmaskin kontrollerer deres daglige virksomhet, ville det være umulig å gjøre noe. Vi fant det nødvendig å bryte fiendens grep; å rydde unna de verste Diem-agentene og gjøre sterke angrep mot utvalgte stillinger. Da vi først hadde begynt med dette, fikk folk et nytt glimt i øynene, tilliten vendte tilbake. Det var klart hvem vi representerte da vi slo ned de verste tyrannene og alltid slo opp forklaringer om hvorfor. Inntil den nasjonale frigjøringsfronten ble dannet i slutten av 1960, opererte vi under navnet "Armed Propaganda Groups of the People's Self-Defense Forces" (våpnede propagandagrupper for folkets selvforsvarsstyrker).

Jeg spurte om hvilken form dommen og henrettelsen hadde. Sao Nam svarte at situasjonen i hver landsby først ble omhyggelig studert; lokale agents virksomhet, omfanget av deres forbrytelser. "De kan være sikker på at de håndplukkede hovedagenter alltid var ansvarlige for mange mord, men vi utså dem ikke til å bli henrettet om det fantes den minste utsikt til at de kunne forbedre seg. Som regel bodde landsby-lederne, politi- og sikkerhets-sjefene osv. i samme bygning. Om natten pleide vi å sende en gruppe med høytalere for å forklare den nye motstandsbevegelsens politikk, avsløre Diem-regimets forbrytelser og fortelle folk om hvordan de skulle bekjempe dem. Til slutt ville vi gi en streng advarsel til lokale agenter, med høytalerne våre rettet direkte mot deres hjem. Som regel fyrte vi av noen skudd i luften for å gjøre inntrykk på dem."

"Til å begynne med tok agentene lite notis av oss og skjerpet faktisk sin terror. Vår gruppe vil avlegge et nytt besøk, som regel med to typer av håndskrevne flygeblad. Det ene inneholdt en fortegnelse over de lokale agents forbrytelser og dødsdommen avsagt av det lokale organ av People's Self-Defense Force; det andre var helt likt, bortsett fra at det inneholdt et tilsagn om nåde og en advarsel om ikke å begå flere forbrytelser. Fant vi den ledende agent hjemme, henrettet vi ham, og satte lappen om henrettelsen på liket og klistret opp noen få slike lapper. Hva angår de øvrige og den ledende agent om han tilfeldigvis ikke var hjemme, klistret vi opp benådningen og advarselen."

(Burchett: Vietnam, Inside Story of the Guerilla War, s. 146-147.)

Rettferdige gjengjeldelsesaksjoner, f. eks. avretting av en fæl godseier eller korrumpert embetsmann som åpenlyst samarbeider med imperialistene, anser folket som en nødvendig aksjon og som samtidig tjener som opptakten til f. eks. dannelsen av lokale geriljaenheter. Forutsetninga for framgang på dette viktige stadiet av folkekrigen må være at befolkninga på stedet sjøl krever eller i allfall forstår grunnen til slike aksjoner. Rettferdige gjengjeldelsesaksjoner må aldri gjøres til en hovedoppgave her, omn må gå sammen med oh vedoppgave her, men må gå sammen med og ved sida av folkets masseaksjoner.

Det eneste riktige steg å ta i denne fasen er da følgelig å opprette geriljaenheter. Deres

oppgaver blir å likvidere spioner og forrædere sprengte depoter i lufta, angripe isolerte fiendeposter og patruljer, banker, fascistiske embetsmenn osv. Geriljaenheterne må følge en utprega partisantaktikk som går ut på mindre og gjentatte aksjoner som forvirrer og demoraliserer fienden. Geriljaenheterne må for enhver pris unngå sammenstøt med fienden; da fienden enda ligger betraktelig over i styrke. Et av hovedprinsippene for folkekrigen er derfor: "Når fienden angriper, viker vi unna: når fienden gjør holdt, lar vi ham ikke få fred, når fienden er utmatta, slår vi til: når fienden trekker seg tilbake, forfølger vi ham".

Geriljaenheterne oppstår sjølsagt først og frøst fremst på landsbygda, men også i en viss grad i byene. Fordelen med landsbygda er at det her er større områder å røre seg på, lettere å drive politisk propaganda blant folket og bygge opp baseområder. På dette tidspunktet består geriljaenheterne av frivillige, revolusjonære, kommunister og sympatisører: det er disse som spiller pionerrollen i folkets krig.

Grunnen til at det oppstår geriljaenheter på landsbygda, er sjølsagt ikke bare teknisk og militært betinga, men også her skyldes det politikk og sosiale forhold. På landsbygda bor de fleste menneskene i de undertrykte landa de er bønder og landarbeidere og utgjør flere steder opp til 80-90% av heile befolkninga. Denne folkegruppa er under nesten enhver omstendighet den mest undertrykte delen av heile folket. Derfor er det da også her at motstanden fødes, hvor kampen først utvikles og hvor kampen først utvikles, og hvor kampen for folkets interesser først slår over i militær kamp. Bondeproletariatet blir den utømmelige krafta som en frigjøringshær forlitter seg på.

2. Fasen med organisert geriljavirksomhet.

Denne fasen overlapper på mange måter den forutgående, men det som skiller denne fra den første tar vi med her: Situasjonen er at makthaverne øker sin brutalitet overfor folket. Patrioter, revolusjonære og mange uskyldige folk fengsles, deporteres eller drepes. Dette bare skjerper motsetningene mellom folket og makthaverne. - Følgene er bare at den væpna konflikten forsterkes, og på folkets side oppstår det partisanforbund. Agitasjonsarbeidet økes og skilles fra det militære arbeid. Geriljaenheter omgjøres til større formasjoner. Noen forbund blir stående f. eks. i landsbyer, andre blir mobile. Større deler av folket blir trukket med i arbeidet. - Fienden går til hevnaksjoner, dårlig befesta landsbyer brennes og innbyggerne settes i leirer. Landsbyer der folk og hær er ett, motstår disse fascistiske raidene. her spiller lederne på alle plan ei viktig rolle: forklare folket i landsbyene nødvendigheten av å yte motstand og hvordan de forent kan slå fienden og forsvare landsbyen. Dette tjener til å heve folkets politiske bevissthet og kampmoral.

3. Fasen med større enheter, bataljoner.

Flere forbund og større enheter settes under felles overkommando. Om nødvendig opprettes en generalstab. Geriljaavdelingene får stadig mer preg av en folkets hær, da særlig bønder og arbeidere med våpen i hånd utgjør stammen av soldater. I de frigjorte områdene opprettes sjølforsvarsstyrker, milits eller heimevern.

4. Fasen med brigader.

Oppsettinga av brigader utelukker ikke med engang bataljonene og de store enhetene. Brigadene legges direkte under generalstabene, mens de større lokale enhetene framleis er regionale og handler ut fra den lokale og gitte situasjon. Disse regionale styrker kan kalles for reserver, som generalstabene kan sette inn i særskilt viktige trefninger. Når folket setter opp sine brigader, pleier det vanligvis å føre til at fienden må søke troppeforsterkninger, som regel utenfra. Det skjer da ofte en imperialistisk okkupasjon eller intervensjon.

5. Større enheter - divisjoner, armékorps.

Når større områder skal frigjøres, settes alle krefter inn på det. Vi er inne i den siste og høyeste fasen i oppbygginga av folkehæren. Tida er inne til en allmenn offensiv på alle fronter og her utfoldes de fleste av folkekrigens kunster for å oppnå frigjøring og vinne seirer. "Våre kadrer hadde ikke gått på militærakademier, men de lærte denne kunsten gjennom krigen sjøl". "Vår viktigste metode er å lære krigføring gjennom krigføring". "Vår folkekrig er født ut av de konkrete historiske forhold i vårt land: den har tatt opp og utvikla vårt folks tradisjon og erfaring i politisk og væpna kamp. Alt, fra vår politiske og militære linje til vår krigskunst og kampteknikk osv. fornyes og nyskapes heile tida på den måten som er typisk for vårt folk". Dette sier en del kjente frontledere som var med på å bygge folkehæren i heimlandet.

Oppbygginga av en folkehær er sjølsagt ikke lik i alle land. Men det utelukker ikke at et folks erfaringer og lærdommer kan være nyttige for andre folk. Noe som gjelder for alle folkehærer er tredelinga av hæren i regulære tropper, lokale styrker og militsen. En annen ting som og må sies å være felles for alle folkehærer er at de bygges opp fra grunnen i tider med skjerpa sosiale motsetninger og interessekonflikter, og der folkets krefter ennå er for svake til å ta igjen med fienden. Alle folkehærer bygges derfor gradvis opp i takt med utviklinga i samfunnet. Alle folkehærer er folkets eget byggverk og folkets eget redskap.

Hva skiller folkehæren fra en vanlig hær?

Mye av dette spørsmålet er i grunnen alt besvart, men en del vil gå fram av den videre framlegging av stoffet.

Alt i 1945 blei det sagt om den kinesiske folkefrigjøringshæren: "Denne hær er mektig fordi alle deltakerne har en bevisst disiplin. Det den er blitt organisert for og kjemper for, er ikke privatinteresser til få enkeltindivider eller interessene til en snever gruppe, men de breie massenes og heile nasjonens interesser". - I dette sitatet ligger en stor sannhet, en sannhet som ikke kan gjelde for andre hærer enn en folkets hær. - Det som i hovedsak skiller en folkehær fra alle andre hærer (heretter kalt 'vanlig hær' som skal bety imperialistiske, føydale eller fascistiske hærer) er:

1. Klassekarakteren: En folkehær oppstår hos de undertrykte og utbytta klasser, proletariatet, stiller seg åpenlyst i folkets tjeneste og er i sin karakter en bonde- og arbeiderhær, i motsetning til vanlige hærer som sier seg å representere "alle klasser og grupper i samfunnet", men som faktisk er et redskap i de herskende klassers hender til - under dekke av å

ville "opprethold ro og orden" - å oppretholde et samfunn basert på utbytting og undertrykkelse av de breie folkemassene.

2. Politisk: En folkehær er en erklært revolusjonær hær som fremmer klare politiske og sosiale mål, ei forandring og gjerne omveltning av samfunnssystemet i demokratisk, seinere ofte i sosialistisk retning, - og som kjemper mot godseiervelde, byråkrat-kapitalisme og imperialism, - i motsetning til vanlige hærer som sier seg å være "heva over politikken", men som i grunnen når det kommer til avgjørende oppgjør åpent trer inn på den politiske arena til støtte for de herskende klasser og i mange tilfelle sjøl tar makta og oppretter fascistiske militærjuntaer.

3. Ideologisk: I en folkehær er hver soldat seg sin samfunnsmessige oppgave klart bevisst, det som driver ham framover er hans bevissthet, bevisstheten om nødvendigheten og forståelsen av samfunnets utviklingslover - dette takket være kadrenes agitasjon, - i motsetning til de vanlige hærer der soldatene indoktrineres med allslags reaksjonære ideologi som ikke står i samsvar med de breie soldatmassenes sanne interesser (for soldatene som rekrutteres til den vanlige hæren, er i overveiende grad tvangsrekruttert fra massen av arbeidere og bønder.)

4. Organisatorisk: En folkehær bygges opp av frivillige og tar ingen særlige omsyn til alder eller kjønn - i motsetning til alle vanlige hærer som ikke grunner seg på frivillig mobilerings og tilslutning, men på tvangsmobiliserings allmenne lov.

5. Våpen: I en folkehær teller mennesket mer enn våpna som de må ta fra fienden, om mulig lage dem sjøl, men aldri være avhengig av hjelp utenfra, - i hovedsak stole på egne krefter, - i motsetning til vanlige hærer som i hovedsak satser på allslags moderne krigsutstyr som monopolkapitalens krigsindustri hjemme eller i utlandet produserer, de vanlige hærer er avhengige av denne våpenproduksjonen helt og fullt.

6. Taktikk og strategi: Siden en folkehær utgår fra folket og støtter seg på det tar den følgende taktiske og strategiske beregninger: taktisk, gjøre regning med fienden, strategisk, forakte den - eller: i dag er vi ennå for svake, i morgen vil vi bli jamsterke og i overimorgen blir vi de sterkeste, - i motsetning til vanlige hærer som legger det taktiske og strategiske inn under det reinte teknisk mulige, ikke inn under det samfunnsmessige mulige, dvs. stoler utelukkende på våpenteknisk overlegenhet og tar ingen eller lite omsyn til folkets interesser og meninger.

7. Disiplin: I folkehæren er disiplinen en meningsfylt nødvendighet, fordi den har som formål å bevare enheten innad som utad, mellom befalingsmenn og soldater, mellom foresatte og underordna, mellom hæren og folket, mellom den militære og politiske virksomheten, mellom hæren og maktorgana og mellom folkehæren og dens allierte, - i motsetning til de vanlige hærene der disiplinen for soldatene fortøner seg som en disiplin for disiplinens egen skyld, men i grunnen tjener til å bevare enheten i en hær med uforsonlige motsetningsforhold f.eks. mellom toppfolk og menige. FNL's prinsipper for disiplin er oppsummert i en radiosending fra 1965: "Vi må vie oppmerksomhet til tre aspekter av disiplin: disiplin på slagmarka, innen våre rekker og hos massene. Våre væpna styrker må ha disiplin for å overleve. Våre revolusjonære væpna styrker må ha jerndisiplin.

Jo mer og jo bedre vi kjemper, desto bedre må vår disiplin være for å møte krava." I den kinesiske rådde det "tre bud for disiplin og de åtte påminningene":

1. Adlyd ordre i alt du gjør.
2. Ta ingenting - ikke ei eneste lita nål eller trådstubb fra massene.
3. Alt som erobres skal innleveres.

De åtte påminningene:

1. Vær høflig når du snakker med andre.
2. Betal skikkelig når du kjøper noe.
3. Gi tilbake det du har lånt.
4. Erstatt tapet hvis du kommer til å ødelegge noe.
5. Ikke slå og skjell ut folk,
6. Ikke ødelegg åker og avlinger.
7. Ikke krenke kvinner.
8. Ikke mishandle fanger.

Som en illustrasjon på det store skillet mellom en folkehær og en imperialistisk hær, kan disse ord av Truang Son stå: "Med et verdenssyn basert på en riktig teori og en revolusjonær militærstrategi har det sørvietnamesiske folket og dets objektivt og vitenskapelig vurdert fiendens og sin egen styrke, fullt ut utnyttet folkekrigens overlegenhet, ytterligere svekka fienden og drevet ham til økt passivitet. Amerikanerne med sitt idealistiske verdenssyn og sin borgerlige militærstrategi hengir seg ofte til ønsketenkning under ledelsen av militære operasjoner og de har begått den ene feilen etter den andre. I blind dårskap feilbedømmer de sin egen styrke og undervurderer den styrke som det sørvietnamesiske folket innehar, liksom den uhørte kraften i en høgt utvikla folkekrig".

Folkehæren - den nasjonale frigjøringshæren - eller partisanhæren - er en hær av et heilt nytt slag der det er full enhet mellom befalingsmann og soldat, mellom ulike avdelinger og mellom ulike enheter i hæren og mellom hæren og folket. Folkehæren har tre hovedoppgaver og er derfor på samme tid en kampstyrke, en politisk arbeidsgruppe og en produksjonsenhet.

- Kampstyrke innebærer at hæren er folkeens militære redskap i sin sosiale kamp, og med produksjonsenhet menes at soldatene i likhet med folket er med i arbeidslivet, deltar i kampen for produksjon.

Folkekrigen føres på flere plan, de viktigste er: det militære, politiske, økonomiske og kulturelle plan. Ingen av dem utelukker hverandre, praktisk er det ofte umulig å skille dem fra hverandre, men ei oppdeling kan være verdifull å ha i minnet for analysens skyld.

Landsbygda er folkehærens baseområde

I de koloniale og halvkoloniale landene utgjør bøndene majoriteten av befolkningen, og er i kraft av sin utbyttede stilling en hovedpillare i folkekrigen. Den kinesiske folkekrigen mot Japan var f.eks. en revolusjonær bondekrig under ledelse av kommunistpartiet. Ettersom imperialistene i samarbeid med Kompradorborgerskapet besetter byene og de viktigste kommunikasjonsentra, blir det nødvendig å opprette baseområder på landsbygda. Gjennom det tillemptes prinsippet om "slagretning fra periferien mot sentrum". Arbeidet med å opprette baseområder forenkles ved at sentralregjeringer i alle henseender står svakest på landsbygda, og at imperialistene pga. begrensede tropper ikke kan besette større landområder. I basene gjennomføres demokratiske reformer, forbedring av folkets levestandard, mobilisering, skoleing og organisering av bøndene. I de byene som er besatt av de fremmede troppene, praktiseres en kombinasjon av legal og illegal kamp for å forberede angrep på fienden innenfra, samtidig med (og koordinert med) operasjoner fra landsbygda.

Å støtte seg på bøndene, bygge opp baseområder på landsbygda, utnytte landsbygda til å omringe og tilslutt innta byene - det er vegen som har vist seg å føre til seier i folkets krig for sosial og nasjonal frigjøring.

Verdens undertrykte folk begynner å få øynene opp for hva som knuger dem og holder dem nede i elendigheten. Tegninger og illustrasjoner er meget brukte våpen i det politiske arbeidet blandt massene. Her er en tegning laget av M.A. Aziz fra Pakistan som han har kalt for: USA-"hjelp."

Folkekrigens strategi

Etter hvert som frigjøringsfronten bygger ut de frigjorte områda eller baseområda, blir disse så store at sentralregjeringa blir trua og må reagere militært. Dermed innledes den langvarige krigen. Fra et strategisk synspunkt går krigen i tre hovedfaser:

1. den strategiske defensiven,
2. den strategiske likevektsstillingen,
3. den strategiske motoffensiven.

Den strategiske defensiven i begynnelsen da folkets styrker ennå står svakt. Det gjelder å unngå trefninger og heller styrke basene. I fall uønska trefninger, skjer det en taktisk tilbaketrekning som ikke foregår uten motstand.

Under hele kampen beholder fronten det taktiske initiativet ved å bruke sine egne metoder som i allminnelighet er fiendens overlegne. (Taktikken behandles seinere). Fienden vil okkupere de fleste større byene og de viktigste kommunikasjonslinjene. Dessuten anlegger fienden sterkt befestede baser. Hans mål er å holde disse stillingene og å splitte opp landet i mange deler for å forsøke å hindre frontens framrykninger i å komme fram. På denne måten håper han å kunne tilintetgjøre de regulære troppene.

Ettersom fienden bare har begrensa troppestyrker til sin rådighet, kan han ikke rykke fram så langt og så fort han vil, men er tvunget til stadig å konsolidere sine stillinger. Samtidig vokser frigjøringshærens styrke slik at den effektivt kan hindre fienden i å rykke fram ytterligere. En likevektsstilling har oppstått. I denne perioden står fienden overfor et vanskelig dilemma. Han må ha fullstendig kontroll over de områda han har okkupert. Til dette trengs tett plasserte militære poster. Så mange soldater har han ikke til rådighet. Han må derfor nøye seg med å kontrollere steder, kommunikasjonslinjer og egne baser. Landsbygda i de frigjorte områda blir derfor en utmerka operasjonsbase for frigjøringshærens gerilja-enheter. Herfra angriper de stadig fiendens posteringer, baser og troppetranSPORTER, og tvinger heile tida fienden til å utføre defensive operasjoner. Fienden prøver å utvide de okkuperte områda ved tallrike angrep mot de frigjorte områda, men kommer ikke til å ha noen særlig framgang dersom forsvaret av områda blir ført på riktig måte. Dette stadiet er svært komplisert og tar lang tid og komme igjennom, men det er et nøkkelstadium, for her vil frigjøringshæren komme over fra en svakere til en sterkere posisjon som leder til neste stadium.

Da frigjøringshæren på lang sikt har en raskere tilvekst enn fienden, kommer til slutt det tidspunktet da den strategiske motoffensiven innledes. Riktignok kan hæren totalt sett være tallmessig langt underlegen, slik at fienden ikke kan beseires i et stort slag, men må uskadeliggjøres enhet for enhet. De frigjorte områdene utvides slik at de til slutt omfatter praktisk talt hele landsbygda og mange mindre byer. Dette betyr at fienden bare kan kontrollere de store byene, egne militærbaser og større kommunikasjonslinjer. Neste skritt for frigjøringshæren er å ødelegge kommunikasjonslinjene. Ettersom fienden har fly og helikoptere til sin rådighet, kan dette by på vansker, men disse er overkommelige. Gjennom konsentrasjon av store styrker kan så store byer og militærbaser erobres.

Kort og skjematisk utvikles den langvarige krigen slik:

- a. første trinn: Strategien defensiv - taktikken offensiv.
- b. andre trinn: Strategien "hard motstand" - taktikken offensiv.
- c. tredje trinn: Strategien og taktikken offensiv.

Folkekrigens taktikk

Taktikken skal her behandles ganske kort og bare fra militært synspunkt. Mens strategien er den langsiktige planleggingen for å nå krigens mål, er taktikken de metoder som brukes for å nå dette mål. Folkekrigens taktikk har to karakteristiske trekk:

1. Bevegelighet for å beholde initiativet.
2. Veksling mellom konsentrasjon og spredning. Konsentrasjon ved angrep - spredning når en ikke vil bruke unødig makt for å holde inntatte posisjoner.

Det som kjennetegner frigjøringsfrontens taktikk, er at den hele tida er offensiv. Et spørsmål som også berører taktikken, er forholdet mellom regulære, regionale og geriljaenheter, samt geriljakrig, bevegelig krigføring og stillingskrig.

Under den strategiske defensiven blir hovedvekten lagt på bevegelig krigføring med regulære og regionale tropper. Dessuten brukes til en viss grad stillingskrig for å hindre fiendens framrykking, og geriljakrigføring for å forstyrre og irritere ham.

Folkets frigjøring er folkets eget verk. Under folkekrigen gjelder det å stole på egne krefter, på egen styrke.

Under den strategiske likevektsstillingen spiller geriljakrigføringen den største rollen. Geriljaenhetene utfører sabotasjeaksjoner og forstyrrende angrep, trettet fienden ut ved å lokke troppene hans ut på landsbygda og få dem til å spre seg, slik at de blir lett tilgjengelige for angrep. Bevegelig krigføring benyttes også i en viss utstrekning, og også stillingskrig når det er nødvendig.

Under den strategiske motoffensiven spiller den bevegelige krigføring den absolutt viktigste rollen, og støttes i enkelte aksjoner av geriljakrigføring. Mange geriljaenheter slås sammen og danner enheter på linje med regulære enheter, og går således over til regulær krigføring. Ved erobring av store byer og av baser, går den regulære krigføringen over til stillingskrig, som spiller hovedrollen i den siste og avgjørende fasen

Oppsummeringen av folkekrigens strategi og taktikk kan uttrykkes med disse ord:

"Dere kjemper på deres eget vis, vi kjemper på vår vis. Vi kjemper når vi kan vinne, og trekker oss unna når vi ikke kan vinne.

Eller med andre ord, dere stoler på moderne våpen og vi støtter oss på det sterkt bevisste revolusjonære folk; dere utfolder deres overlegenhet i fullt monn, og vi utfolder vårt i fullt monn; dere har deres måte å kjempe på, vi har vår måte. Når dere ønsker å kjempe mot oss, vil vi ikke tillate dere å gjøre det, dera vil ikke engang greie å finne oss. Men når vi ønsker å kjempe mot dere, da skal vi sikre oss at dere ikke slipper ut av nettet og vi skal treffe dere rett på haka og tilintetgjøre dere. Når vi er i stand til å tilintetgjøre dere, da gjør vi det så det forslår, men når vi ikke kan det, da sørger vi for at dere ikke greier å tilintetgjøre oss. Hvis en ikke vil kjempe når en kan vinne, da er det opportuniste, men hvis en pukker på å kjempe når en ikke kan vinne, da er det eventyrpolitikk. Kampen er kruntappen i hele vår strategi og taktikk. Nettopp fordi det er nødvendig å

kjempe, innser vi også nødvendigheten av å trekke oss unna. Hensikten ved å trekke oss unna er ene og alene å kjempe og på avgjørende og fullstendig vis tilintetgjøre fienden. Denne strategien og denne taktikken kan bare brukes hvis en setter sin lit til folkets breie masser, og anvendt slik bringer den folkekrigens overlegenhet til full utfoldelse. Hvor overlegen fienden enn er med hensyn til teknisk utstyr, og hvilke knep han ellers måtte ty til, vil han alltid finne at han kommer i en passiv posisjon hvor han må motta slagene, og initiativet vil alltid ligge i våre hender."

«Om å stole på egne krefter» Hvilken rolle spiller hjelp utenfra?

Folkets frigjøring er folkets eget verk. Under folkekrigen gjelder det å stole på egen styrke og samtidig søke å unngå slike feil som ensidig å stole på utenlandsk hjelp - og å avstå helt fra en slik. Kan en utnytte rivaliseringa mellom de imperialistiske statene for på denne måten å skaffe seg f. eks. våpen, så er det bra, men noen større tiltro til slik hjelp bør man ikke nære. Framfor alt må en ikke under noen omstendighet gjøres avhengig av utenlandsk hjelp. - En annen ting er den hjelp og støtte som de frigjorte nasjoner yter ut fra sin internasjonalsisme. - Nord-Vietnam f. eks. tjener i dag som en mektig støtte for det kjempende folket i sør. - Det er de undertrykte folks rett å motta hjelp fra de frigjorte folk i sin kamp mot imperialismen, en fiende som selv etter at den er beseiret i et land fremdeles er en trusel mot dette landets selvvråderett og frihet.

Verdens folk støtter alltid hverandre i de kamper de fører mot imperialismen og deres lakeier. De land som har seiret er forpliktet til å støtte og hjelpe de folk som ennå ikke har seiret. Men ikke desto mindre kan hjelpa utenfra bare spille rollen som et tilskudd, for den endelige seieren kan bare bero på ens egne anstrengelser, folkehæren og hele folket.

Folkekrigens politiske, økonomiske og kulturelle sider

Den ytre politiske kampen og den økonomiske og kulturelle er så nært knyttet sammen at de ikke kan skilles fra hverandre. Derfor bruker vi bare betegnelsen "den ytre politiske kampen". Denne går ut på å spre informasjon om frigjøringsbevegelsen og forklare hvorfor frigjøringskrigen er en rettferdig krig., mens fienden på sin side fører en urettferdig kamp. Fiendens ofte løgnaktige propaganda må avsløres. Informasjonen spres også til utlandet for å skape en internasjonal opinion og en solidaritetsbevegelse for frigjøringsbevegelsen.

En slik solidaritetsbevegelse i de "rike landa" blir da et annet anti-imperialistisk frontavsnitt i imperialismens egen høyborg og tjener den verdensomspennende frigjøringskampen mot imperialismen. Men en slik solidaritetsbevegelse bør, for å kunne reelt tjene de undertrykte folks kamp, rette slag mot imperialismen og dens lakeier overalt hvor den er. På den måten blir folkene i såvel de undertrykte som i de imperialistiske land forent i vår tids største enhetsfront - enhetsfronten mot USA-imperialismen og dens medhjelpere.

I den ytre politiske kampen inngår også å bygge opp de frigjorte områder økonomisk, sosialt og kulturelt. Skoler, sykehus og industri blir bygd. Det opprettes en administrasjon og et demokratisk rettsvesen, det

siste har en ikke hatt før. Og en effektiv administrasjon i folkets tjeneste har heller ikke eksistert tidligere. Det gjennomføres en jordfordeling. Alt dette skaper støtte og sympati blant folk i de okkuperte områder, og er derfor en svært viktig del av kampen.

I folkekrigen spiller den politiske kampen en svært viktig rolle. Den må være en kamp som rettes både innad og utad. Den indre kampen er nødvendig som en følge av folkekrigens karakter av langvarig krig. Når krigen har vært ført i lengre tid uten kanskje at en har oppnådd stor synlig framgang, dukker det opp personer som hevder at krigen er håpløs og at det ikke har noen hensikt å fortsette. Det dukker også opp folk som hevder at nå har krigen vart så lenge at det er nødvendig å føre den til en snarlig seier. Begge disse synspunktene er feilaktige.

Det første innebærer et forræderi mot det som folket og frigjøringshæren kjemper for. Det andre er feilaktig fordi frigjøringshæren på det tidspunkt ikke er tilstrekkelig sterk til å knuse fienden i en stor, planlagt offensiv. For at folkekrigen skal kunne føres til en endelig seier, må frigjøringsbevegelsens ledelse ikke la noen av disse synspunktene få fotfeste. De kan bare bekjempes ved at det hele tiden føres en politisk kamp innen enhetsfronten, og ledelsen må diskutere problemet med de tvilende for å forklare dem hvorfor den langvarige krigen er nødvendig.

Oppsummering

Som det skulle gå fram av denne artikkelen, så har folkekrigen i grunnen svært få likhetspunkter med de fleste kriger allerede utkjempet i vårt århundre, - ja si i hele menneskehetens historie. Folkekrigen er ingen meningsløs krig mellom to eller flere

folk, det er ingen angrepskrig med mål å erobre land, det er ingen krig som har til formål å befeste et utsugersystem eller styrke imperialistiske posisjoner, det er ingen krig for krigens egen skyld, det er ingen gangsterkrig og heller ingen religiønskrig - nei, folkekrigen er det mest konsekvente og avanserte middel undertrykte folk og okkuperte nasjoner bruker for å oppnå de mest nærliggende og ettertraktede mål: sosial og/eller nasjonal frigjøring. Folkekrigen er folkemassenes egen krig, og kan føres til ende bare ved massenes hjelp og vilje. Folkekrigen er den eneste vegen de undertrykte folk kan frigjøres på, og flere og flere innser dette og tar opp kampen.

Men vil det aldri bli slutt på krig og elendighet i verden? vil noen folk likevel kunne innvende. Jo, sjølsagt, men kriger vil først forsvinne, når årsakene til kriger forsvinner, og hva er årsakene til folkekriger? - Jo, den sosiale urettferdighet, elendigheta, det verdensomspennende utsugersystem som opprettholdes av imperialismens politiske, økonomiske og militære apparat. Det er imot dette folkene tar opp kampen, starter folkekriger. Men den objektive forutsetninga ligger i imperialismen og de sosiale forholdene medvirker til. De undertrykte folk gjør berettigta opprør.

Men burde vi ikke heller arbeide for at alle la ned våpna her og nå? ville sikkert noen fortsatt mene. Ja, hva lærer historia oss,

at kriger ikke oppstår i menneskenes bevissthet, men oppstår som følge av motsetninger og konflikter i samfunnet, følgelig kan heller ikke årsakene til kriger trylles bort med ord og ønsker. Å kreve fred av alle her og nå er en utopi; imperialistene er de eneste som ville tjene på det, for da ville folkene bare finne seg i sin elendighet og fortsatt stå maktesløse i sin interessekamp. - Bare ved å ta opp geværet kan geværet engang tilintetgjøres, og bare ved å føre krig mot krigen og dens årsaker, vil menneskeheten nå fram til evig fred.

Men så lenge imperialismens system med utbytting og undertrykkelse består, vil det alltid finnes kriger. Folkekrigen vil til sjunde og sist knuse dette systemet og er derfor en krig for evig og varig fred.

Leve de undertrykte folks frigjøringskamp!
Leve seieren i folkekrigen!

Artikkelen er i hovedsak basert på følgende kildemateriell:

Mao Tse-tung: "Selected Military Writings" (Utvalgte militærskrifter) engelsk utgave.

Lin Piao: "Lenge leve seiren i folkekrigen", norsk utgave.

Vo Nguyen Giap: "Framtiden är vår", svensk utgave.

Truong Son: "A bitter dry season for the Americans", engelsk utgave.

Mehmet Shehu: "On the Experience of the National-Liberation War and the Development of the National Army", engelsk utgave.

Dessuten:
Studiesirkel-brev 8 utgitt av Solidaritetskomitéen.

HVA SKJER I VIETNAM?

Følg med i

Nyhetsblad fra Nord-Vietnam. Utkommer hver uke. 8 sider, engelsk tekst. Et årsabonnement, som i tillegg til de 52 numre av Vietnam Courier, også omfatter månedsbladet SOLIDARITY WITH VIETNAM - koster 30 kroner.

Nyhetsblad utgitt av Gial Phong - FNLS nyhetsbyrå. Utkommer hver 14.dag. 8 sider, engelsk tekst. Et årsabonnement koster 15 kroner.

BLADENE KAN BESTILLES FRA:

SOLIDARITETSKOMITEEN FOR VIETNAM, IDUNSGT.5, OSLO 1. Forskuddsbetaling til vår postgiro nr. 20 29 81. Merk talongen hva beløpet gjelder.

VIETNAM

COURIER

Information Weekly -- E.O. 46 Tran Hung Dao Street, Hanoi Democratic Republic of Viet Nam

January 27, 1969

No. 201

6th Year

SOUTH VIET NAM
In struggle

SOUTH VIET NAM NATIONAL FRONT FOR LIBERATION INFORMATION COMMISSION

THAILAND

THAILANDS FOLK REISER SEG TIL KAMP MOT SINE UNDERTRYKKERE!

Thailand ligger i den sentrale delen av den indokinesiske halvøya. Stordelen av de 30 millioner innbyggerne er beskjeftiget i jordbruket.

Det thailandske folks sjølstendighetstrang har alltid vært sterk. I 1690 forsøkte franskmennene å legge landet under seg, men ble resolutt kasta ut. Heller ikke seinere lyktes det de europeiske stormaktene å gjøre landet til koloni på vanlig vis.

I dag er landet formelt et monarki uten at dette betyr meget. Kongen, - Bhumibhol, har riktignok fått lov til å spille klarinett sammen med Benny Goodman, men hans politiske makt eksisterer kun i ukeblader. Det er hærens offiserer som har regjert landet siden først i femtiåra.

For vida er fascistene general Thanom Kittikachorn statsminister og den korrupte general Praphas Charusatien innenriksminister. Den virkelige herren i landet er USA-imperialismen. Det var CIA som rundt 1950 hjalp offiserene til makta gjennom statskupp. Siden har amerikanske "rådgivere" bestemt alle viktige avgjørelser om styret av landet.

USA-imperialistene har overhode ikke vist måtehold i Thailand. I rasende fart har de økt utsuginga av landets arbeidende masser.

Den tidligere forholdsvis sjølstendige og velstående bondebefolkninga er i dag for en stor del gjort til lønnsarbeidere som lever på et eksistensminimum. 85 % av bøndene eier lite eller ingen jord. Jordleien har gått opp med 80 % og jordskatten har økt til det mangedobbelte.

Dette har skjedd ved å gi store fordeler til lokale pengefolk som kontrolleres av amerikanske interesser, gjennom USA-imperialistenes såkalte "hjelpesprogram" og gjennom ombygginga av landet til ei militærbase for USA-imperialistene. Det siste har hatt særlig betydning. USA trengte landet som ei base i kampen mot det vietnamske folket.

I ei avtale som blei oppretta mellom USA og Tanom-Praphas-offiserenes fascistkikk i 1962, heter det følgende: "Thailand er av vital interesse for USA's nasjonale interesser for å kunne motstå den kommunistiske fare". I dag finnes det nesten 100 tusen amerikanske soldater og mer enn 60 amerikanske flyplasser og andre militære installasjoner i Thailand.

80 % av bombene som slippes over Vietnam kommer via Thailand. For å skaffe plass til disse mamuttanleggene har hundretusener av småbrukere blitt tvangsflyttet til områder med nesten udyrkbare jord eller til byene.

Som belønning for sin trofaste nikkedokketjeneste får Thanom-Praphas-quislingene disponere over "hjelpesprogrammene", f. eks. "Det sivile aksellererte landbruksutviklingsprogram" til 50 millioner dollars årlig. Den aksellerasjon som her finner sted består i å gjøre bøndene arbeidsledige eller til lønnsarbeidere. Store områder blir ekspropriert og dyrkes for dårlig betaling av sine tidligere eiere. Jordarbeidet foregår etter amerikansk mønster med traktorer og kunstige gjødningsmidler, de omliggende jordbrukerne utkonkurreres og deres områder blir i neste omgang overtatt av nye prosjekter.

Denne "effektiviseringa" av jordbruket har skapt ei stor tilstrømming av arbeidsløse til byene. Hovedstaden, Bangkok, folketall har økt fra 900 tusen (1946) til 3 millioner. Her tigger arbeidsløse bønder seg til tilfeldig arbeid mens de lever på sultegrensen. Deres sønner og døtre læres opp til å arbeide for og oppvarte undertrykkerne. USA-imperialistene har "hjulpet" ved å bruke Bangkok som rekreasjonssenter for sine soldater i Vietnam. Amerikanske soldater kaller nå byen "verdens største horehus".

Amerikanerne søker å gi inntrykk av at Thailand er et parlamentarisk demokrati, de har tillatt opprettelsen av et Moskva-orientert kommunistparti under ledelse av Prasert Sabsuntorn.

Denne masken lurer ikke noen, alle vet at uten de 100 tusen amerikanske soldater er quisling-offiserene dømt til å dø for de rasende massers hånd.

Alle krefter som virkelig søker å tjene folkets interesser og som har massenes støtte blir forfulgt og må arbeide under jorden.

Den sterkeste og dyktigste organisasjonen som står på folkets side er det illegale Thailands Kommunistiske Parti (T.K.P.) Partiet er 26 år gammelt og har utvikla seg gjennom skolering og stadig kamp for folkets interesser, det har massenes støtte og respekt og leder dem politisk. Partiet bygger på marxismen-leninismen, Mao Tse-tungs tenkning. I konsentrasjonsleire og foran geværløp utvikler man ikke teorier om fredlig nasjonal og sosial frigjøring.

Allerede i 1962 måtte det sendes 2000 amerikanske marinesoldater til Thailand for å sikre makta over landet. Disse leiemordres virksomhet skremte ikke folket, deres avsky for quisling-offiserene økte bare. Brutale politiaksjoner og opprettelsen av nye konsentrasjonsleirer styrket folkets hat mot USA-imperialismen og manet det til væpnet kamp.

Den 1. januar 1965 ble "Thailands Patriotiske Front" dannet for å samordne motstanden mot okkupantene og de lokale quislingene.

FRONTENS PROGRAM

Fronten vedtok følgende program:

- 1: Å kjempe for nasjonal sjølstendighet.
  - 2: Å kjempe for folkets demokratiske rettigheter.
  - 3: Følge en politikk for fred og nøytralitet.
  - 4: Utvikle den nasjonale økonomi.
  - 5: Høyne levestandarden.
  - 6: Utvikle utdannessystemet og helse-tjenesten.
- Alle personer, grupper og organisasjoner som støtter de seks kravene kan bli med i Fronten. Kommunistpartiet er den ledende kraft i fronten.

Allerede den syvende august samme år kom en gruppe av fronten i væpnad kamp i de nordøstre provinsene.

Den 19de november ble den første gruppa av "Thailands Folks Frigjøringshær" (T.P.L.A.) dannet i Ubon Ratchathani provinsen og innen utgangen av året var det dannet grupper i alle deler av landet og det kom til trefninger i seks provinser. I 1967 i 28 og forrige år ble det kjempet i 33 av Thailands 71 provinser.

Den viktigste forutsetninga for at kampen har kunnet spre seg som en prairieild, er at frigjøringshæren overalt har fått befolkningens fulle tillit og støtte. Frigjøringshæren har vist seg dette verdig, den setter alltid folkets interesser først, hjelper bøndene ved jorda, gir skolegang og medisinsk hjelp, den søker alltid å ta hensyn til sivilbefolkningen under kampene.

Soldatene er vel skolerte både politisk og militært, frigjøringshæren legger stor vekt på studiet av Mao Tse-tungs tenkning og hans militære skrifter. At de ikke har vært forgjeves viser de strålende seire de har vunnet ved å anvende erfaringene fra det kinesiske folks frigjøringskamp.

Hva frigjøringshærens enheter mangler i materiell har de kompensert for ved å stole på massenes støtte og utnytte den fullt ut. De har drevet en mobil og fleksibel guerilla og mens de har rettet ødeleggende angrep mot fienden der han er svakest, har de reaksjonære troppene aldri fått anledning til annet enn å drive terror mot sivile eller desperat forsvare seg.

Under ledelse av amerikanske "eksperter" er det blitt gjort flere "omringninger og undertrykkingsaksjoner", over 60 tusen quislingsoldater og okkupasjonstropper har deltatt. På tross av moderne utstyr og våpen har det aldri blitt omringet og undertrykt annet enn tom luft! Folkets seire blir derimot stadig større, fra januar i fjor til slutten av november ble over 1000 av fiendens soldater uskadeliggjort gjennom over 580 trefninger, store mengder materiell og våpen erobret og 11 fiendtlige fly ødelagt.

Fra november siste år har frigjøringshæren samlet sterke styrker og angrepet fiendens større baser i flere provinser, inntil januar i år ble det drept omtrent 300 reaksjonære tropper, ødelagt 65 fly og 4 baser, dessuten ble konsentrasjonsleiren Pu Lom Lo stormet og brent.

Disse angrepene viser at frigjøringshæren blir sterkere og at folkekrigen i Thailand er kommet inn i en ny fase med enda større nederlag for USA-imperialismen og dens

leiesvenner.

Dette understrekes ved at "Thailands Folks Frigjøringshær" nå har dannet en fast overkommando.

Denne artikkelen avsluttes ved å gjengi den siste delen av manifestet som ble utsendt ved dannelsen:

MANIFEST FRA FRIGJØRINGSHÆREN

"Thailands Folks Frigjøringshær er fast besluttet på å vinne seier i kampen for å redde den nasjonale uavhengighet og folkets demokrati, ved å overkomme alle hindringer og ikke spare seg noen ofre. Vi tror på partiets og massenes styrke. Vi er fast overbevist om at folkekrigen vil triumfere.

USA-imperialistene og deres løpegutter er fortapte!

Lenge leve den nasjonale sjølstendighet og folkets demokrati!

Lenge leve folkekrigen!

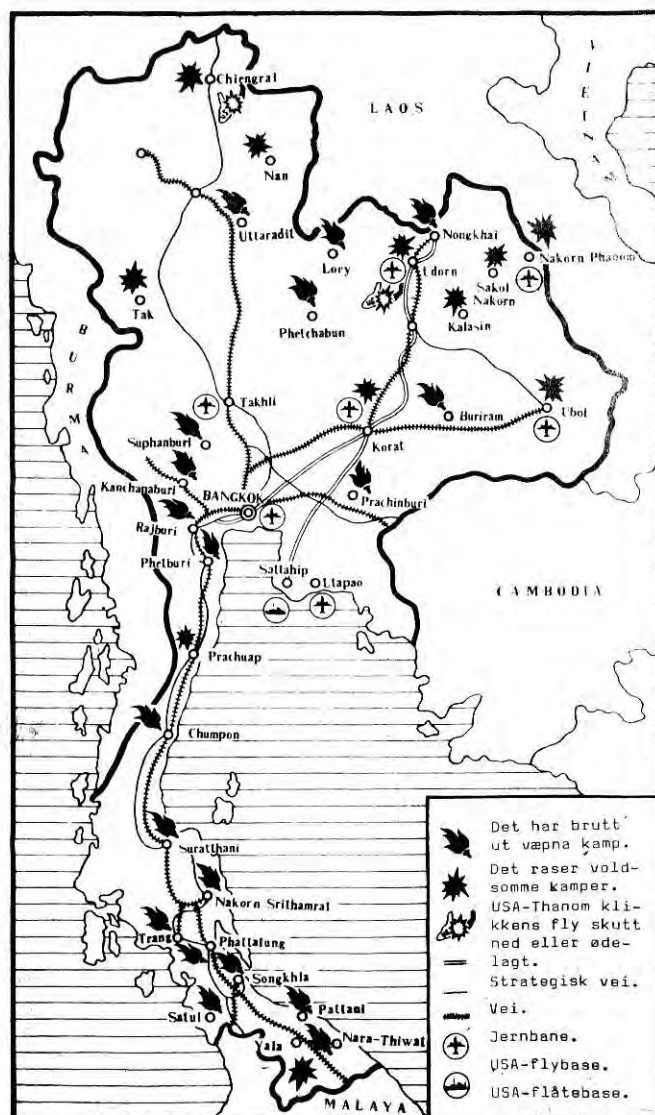
Lenge leve Thailands Folks Frigjøringshær!

Lenge leve Thailands Kommunistiske

Parti!

Lenge leve Mao Tse-tungs store tenkning!

Overkommandoen for
Thailands Folks Frigjøringshær
1ste januar 1969.

LAOS

NESTE GANG?

Allerede før det endelige franske nederlaget i Indo-Kina i 1954, hadde USA manifestert seg som arvtaker av imperialismen i dette området. Dette skjedde dels på det økonomiske felt, gjennom pengeinnsprøytninger i den franske krigsmaskinen, dels på det politiske, der NATO var yankeenes viktigste redskap til å presse konsesjoner ut av de hensynkende franske imperialister. Denne utviklinga er skissert annensteds i dette nummeret av "For Vietnam". Her skal vi konsentrere oss om den delen av Indo-Kina som folket kaller Laos.

Laos har et flateinnhold på 231 000 kvkm. og 3 millioner innbyggere. Dets beliggenhet midt i Sør-Øst Asia har gitt landet strategisk betydning for såvel den japanske og franske som den amerikanske imperialismen, som har villet anvende landet som oppmarsjområde både mot Vietnam, Thailand og Kina.

Laos har store skoger og fjell. Langs de tallrike elvene (den viktigste er Mekong på grensa mot Thailand) er det daler og sletter. Her bor det egentlige Lao-folket, mens skogs- og fjellområdene bebos av beslektede folk, som Yao og Meo. Klimaet er tropisk, jorda er fruktbar, men jordbruket lite utviklet. Landet er rikt på naturtilganger, vannkraft, tømmerkull og metaller, noe som gjør det dobbelt attraktivt for imperialister.

Laos har formelt vært et selvstendig og enhetlig rike siden 1353, det har hatt en selvstendig kultur (buddhistisk) og eget skriftspråk. Under den franske kolonitida stagnerte landets utvikling, jordbruket gikk tilbake og folket ble utarmet. Ikke før under frihetskrigen 1945-54 (mot franskmennene) ble det reist industri i landet.

Under kampen mot franskmennene samlet folket seg i en bred enhetsfront, Neo Lao Itsala, (Laos frigjøringsfront) som også kom til å kalle seg Pathet Lao (Landet Laos).

Ved Geneveavtalen ble landets frihet garantert, Neo Lao Itsala fikk en bredere plattform og navnet ble forandret til Neo Lao Haksat (Laos patriotiske front). Dette er så den politiske avdelingen av frigjøringsfronten, mens Pathet Lao nå er betegnelsen på de væpnete styrkene.

Neo Lao Haksat stilte til valg i 1958 på et progressivt politisk program, hvis hovedpost framholdt nødvendigheten av "en langsiktig økonomisk oppbyggingsplan for å utvikle jordbruk og industri".

Dette programmet førte til at Haksat vant en overveldende majoritet i nasjonalforsamlinga.

USA-kupp

USA så straks sine interesser truet. Ved bruk av laotiske quislinger ordnet man et kupp i hovedstaden Vientiane. (For en analyse av disse forholda, se "For Vietnam" nr. 3, 1968)

Dermed var det laotiske folket på ny - bare seks år etter Frankrikes nederlag - tvunget til å gripe til våpen for å forsvare sin nasjonale frihet og selvstendighet. Den første fasen av denne nye folkekrigen varte fra aug. 1960 til mai 1961. På dette siste tidspunkt var allerede tre fjerdedeler av landet på frigjøringsfrontens hender. Samtidig ble det kalt sammen en ny internasjonal konferanse hvis resultat ble den 2. Geneveavtale, av 1962. De amerikanske imperialisters suverene forakt for en avtale de selv hadde underskrevet, bevirket imidlertid at dette bare ble et kort opphold i folkets væpnete kamp.

Ikke bare benyttet USA pusterommet under konferansen til systematisk bombing av de frigjorte områdene: mot den nye koalisjonsregjeringa i Vientiane tok de i bruk virkemidler som bestikkelser og snikmord. Men nettopp den høyrevridning amerikanerne dermed fikk i stand i Vientiane, bidro til ytterligere å forene og konsolidere folket politisk ved oppslutning om Neo Lao Haksat, og militært ved rekruttering til Pathet Lao.

Folkets frigjøringskrig har dermed fortsatt uavbrutt opp gjennom 60-åra. Den amerikanske aggresjonen har stadig økt i styrke, og USA

har i dag ca. 6000 "rådgivere" stasjonert i Laos. Til dette kommer det stigende antall amerikansk militærpersonell som er stasjonert på flybaser i det nord-østre Thailand for å gjennomføre daglige terrorbombinger over Laos.

Fronten har svart på dette. Fra 17. mai 1964 til 2. des. 1965 ble det skutt ned 200 amerikanske fly over de frigjorte områdene. På denne tiden behersket amerikanerne og deres marionetter lavlandet i sør samt de større byene. Krukkesletta i nord-vest og høyplatået Bolövin i sør-øst var behersket av Pathet Lao. Mot disse områdene har USA stadig rettet massive angrep for å sikre seg de to strategisk sett kanskje viktigste områdene i Indo-Kina. Med 10 000 mann og 100 fly gikk den amerikanskdominerte krigsmaskinen i 1964 til angrep på Tchepone. Den amerikanske journalisten Anna Louisa Strong har vist hvorfor dette området er så viktig:

"På det sørlige Vietnams østkyst finner vi Da Nang, en stor havn like sør for

Dette områdets betydning som et strategisk
 knutepunkt illustreres nå ytterligere ved at
 USA i forbindelse med Parisforhandlingene om
 Vietnam har overført en stor del av sine
 Vietnam har overført en stor del av sin bom-
 beaktivitet fra det nordlige Vietnam til det
 østlige Laos. Dette skjer med utgangspunkt i
 de omtalte kjempebasene i Thailand.

Også for Laos vedkommende har de siste par Års vitnet om store framganger i folkets kamp både politisk og militært. De frigjorte områdene er blitt konsolidert og utvidet. Folkehærens størrelse har tiltatt markant, den har gjennomløpt en svært positiv utvikling i militær teknikk og taktikk, og i tråd med dette har den gjennom enkeltoperasjoner vist at den er i stand til

er i ferd med å gå inn i sitt høyeste stadium. I noen tilfelle er hele bataljoner fra imperialiststyrkene blitt utslettet i et eneste slag, og på samme vis har avdelinger fra folkehæren knust to mobile regimenter i regulære slag. Og i januar 1968 gikk en overlegen Pathet Lao-styrke til angrep på marionettstøttepunktet Nam Bap i øvre Laos. De erobret det etter 12 dager med harde kamper. Selv regner Pathet Lao denne seiren som den viktigste siden seiren ved Nam Tha i 1962. For øvre Laos' vedkommende fant det sted en videre positiv utvikling i 1968, da tre større

I 1968 klarte fronten også - gjennom en hel serie av angrep - å sikre seg kontrollen over den som før nevnt uhyre viktige riksvei nr. 9. Da denne livsnerven var under kontroll, varte det ikke lenge før frigjøringa var et faktum for hele det svære området som strekker seg fra Pha Ka Na til Ban Dong.

HVA SKJER I BURMA ?

Tidlig i 1968 meldte et vestlig telegrambyrå at Pentagon hadde besluttet å sende den burmesiske militærregjeringa et antall "militære rådgivere" (amerikanske spesialstyrker) for å hjelpe til med bekjempelsen av opprørsstyrkene i landet. Tiuligere hadde den burmesiske regjeringa mottatt en god del våpen og militærutstyr fra amerikanerne.

Dette er et nytt og interessant trekk ved situasjonen i Burma. Inntil da hadde den burmesiske regjeringa klart å ri stormen av med egen hjelp. At den nå måtte be om støtte fra amerikanerne, må ses i sammenheng med opprørsbevegelsens økende styrke de siste 3-4 åra.

Som i de fleste andre sørøst-asiatiske land ble motstandsstrømsla mot japanerne under siste verdenskrig ledet av kommunister og sosialister. For å antyde styrken av motstandsstrømsla kan det nevnes at det sørøst-asiatiske hovedkvarteret for de allierte anslo at 60% av de japanske tap i Burma under siste krig ble påført av geriljastyrkene.

Englands kolonistyre i landet ble avvikla i januar 1948. I lengre tid hadde det da vært sosial uro i landet, flere og flere store streiker, misnøye med de stigende levekostnadene og på landsbygda ble det krevd jordreform og avskaffelse av jordeiernes harde renter. Regjeringa satte inn tropper mot folkemassene og full borgerkrig brøt ut i mars 1948.

Borgerkrig

"Vi kan gjøre bruk av borgerlig demokrati, men vi har ikke blind tiltro til det. Vi har innsett at det borgerlige demokratiet er begrensa, og at det herskende borgerskapet bare tillater det borgerlige demokratiet så lenge deres interesser ikke blir krenket. Av den grunn lærte Partiet opp alle sine medlemmer til å ta over statsmakta med våpen i hånd, mens det gjorde bruk av det borgerlige demokratiet. Derfor var vi straks i stand til å organisere hele partiet til å slå tilbake med våpen da fienden satte igang væpnet angrep på oss." (Sitert fra en brosjyre av Thakin Ba Thein Tin, viseformann i det burmesiske kommunistpartiet.)

Kampene spredte seg raskt ut over hele landet, og etter et års tid talte partiets væpnete styrker om lag 15 000 mann. I åra 1949-50 hadde de revolusjonære styrkene kontrollen over store deler av landet, derav en hel del middelstore og store byer.

Partiet endrer politikk

Dette fikk frigjøringshæren til å endre politikk. Hovedfienden ble nå ansett for å være den amerikanske imperialismen, ikke den her-

skende klassen i Burma. Ledelsen for frigjøringshæren gikk følgelig inn for at land som var konfiskert og utdelt til jordbruksarbeiderne, skulle gå tilbake til de store godseierne. Samtidig ble teorien om folkekrigen forlatt. Denne feilaktige linja til partisanstyrkene førte til ganske store tap.

Ennå i 1956 var imidlertid geriljastyrkene langt fra knust. Følgene av den 20. partikongressen i Sovjet-Unionen satte sine sterke spor i det burmesiske kommunistpartiet også. Ganske snart dukket det opp folk i partiet som prekte "fredelig overgang til sosialismen", "Burma trenger ikke væpnet kamp" og "la oss bytte våpen med demokrati."

Resultatene lot ikke vente på seg. I 1957-58 fant det sted en massekapitulasjon av partisaner. Venstrekreftene i partiet kjempet iherdig mot kapitulasjonslinja, og denne utviklinga stoppet i 1959.

På denne tida sluttet kommunistpartiet en avtale med representanter for en del undertrykte minoriteter i landet som likeledes var i opprør mot sentralregjeringa i Rangoon, og den Nasjonaldemokratiske Forente Front ble dannet.

Etter general Ne Wins militærkupp i 1962, ble det innledet såkalte fredsforhandlinger med representanter for alle opprørsgruppene. Disse brøt snart sammen p.g.a. stivbeinhet fra militærregjeringa.

Nei til kapitulasjon

Etter dette satte det burmesiske kommunistpartiet i gang en besluttet kamp mot kapitulasjonspolitikken, og en resolusjon fra Sentralkomiteéns møte i 1964 la vekt på nødvendigheten av å ta makta med våpen i hånd. Samholdet i den Nasjonaldemokratiske Forente Fronten ble styrket, og styrkene fra de nasjonale minoritetene ble samordnet med kommunistpartiets væpnete avdelinger.

Kampene i 1965 var særlig konsentrert om jernbanelinja fra Rangoon til Mandalay, som ble brutt flere ganger, og i Rangoons omland der det ikke har vært rolig på flere år.

Frontens styrker økte med ca. 50% i 1966, og noe over 400 trefninger med fienden fant sted det året. Kampene økte i intensitet i 1967, men tall er ennå ikke tilgjengelige.

Nye kamper

Situasjonen i Burma er nå at det er geriljabaser mange steder i landet. En av disse geriljabasene er Irrawaddy-deltaet, hvor storparten av risen i landet blir dyrket. Frontens væpnete avdelinger styrkes stadig og i 1967 var geriljaenheter i virksomhet i 31 av de noe over 50 fylkene i Burma.

Fra kampene i 1968 kan nevnes at det har fun-

net sted flere hundre sammenstøt med regjeringsstyrkene. Kampene har vært særlig harde rundt Pegu-fjellmassivet og i Irrawaddy-deltaet nær Rangoon. Flere stridsvogner har blitt skutt i stykker, og en del mindre fartøyer som fraktet forsyninger til regjeringsstyrker langs kysten har blitt overtatt av opprørerne. For lettere å kunne undertrykke folket, har regjeringa opprettet en mengde "jordbrukskooperativer" (jfr. strategiske landsbyer i Sør-Vietnam). Disse blir aktivt bekjempet av folket. Av 139 slike "kooperativer" i Tavoy-fylket i Tanasserim-provinsen, ble over 80 oppløst av massene i 1968.

Frigjøringskampene i Burma har kjent mange tilbaketog og prøvelser, og en må fortsatt være forberedt på en lang og kostbar kamp.

Når imidlertid Ne Win har sett seg nødt til å be om hjelp fra USA i kampen mot folkemassene i Burma, tjener dette bare til å påskynde forråtnelsesprosessen i statsstyret i landet. Med utenlandske soldater (i første omgang kamuflert som "rådgivere") i landet, vil det gå opp for flere og flere at kampen som føres er en kamp for virkelig nasjonal uavhengighet, mot utenlandsk innflytelse og dominans.

PALESTINERNE KAMP

Bortimot 2 millioner palestinere er foreløpig drevet bort fra heimene sine. "Juni-krigen" i 1967 ga dem - og palestinerne forøvrig - smertelige erfaringer. Den viste at det er illusorisk å feste sin lit til at topplederne i araberstatene skal skaffe dem fedrelandet tilbake. Slike framtidsdrømmer var like fåfengte som forhåpningene til FNs resolusjonsstrøm. Og ikke minst: Tendensen til hysterisk/krigersk munnsvær fra enkelte Palestina-lederes side før juni-krigen, viste seg også sørgelig utilstrekkelig overfor den israelske krigsmaskinen.

I tråd med disse lærdommene har AL FATAHs linje slått gjennom, og organisasjonen er blitt den ledende i motstandsarbeidet. Al Fatahs ledere sier åpent at bare en folkekrig, der massene sjøl reiser seg og griper til våpen, kan skape frigjøring fra imperialismens og zionismens åk. De erkjenner at hovedmotsetninga i kampen ikke går mellom araberstatene og Israel, men mellom Palestinas folk og zionismen. Følgelig betoner de at målet ikke er "å kaste jødene på sjøen", men å ødelegge Israel som zionistisk/rasistisk stat, og som redskap for den nord-amerikanske imperialismen. I et intervju nylig sammenlikna en Al Fatah-leder zionismen med apartheid-politikken i Sør-Afrika, og påpekte likheten mellom Sør-Afrika og Israel, historisk og samfunnsmessig. Derfor appellerer Al Fatah også til undertrykte jøder i Israel, især til asiatiske og afrikanske jøder, som ofte står i et motsetningsforhold til privilegerte europeiske jøder.

Slik ser en av lederne sin kamp i en større sammenheng: "Vi er ikke terrorister, men revolusjonære. Vår virksomhet er en del av den arabiske revolusjonen, og denne revolusjonen utgjør i sin tur en del av den verdensomspennende anti-imperialistiske kampen." Dette har videre konsekvenser: De er reaksjonære lederne i Jordan, Saudi-Arabia osv. avslører sitt sanne ansikt for folket når de nekter å støtte geriljaen. Al Fatah appellerer direkte til massene i araberstatene om støtte, over

hodet på lederne. Slik fører palestinernes væpna kamp til intensivert motstand mot det imperialistiske grepet om de arabiske folk, også utafor Israels maktområde.

Al Fatahs virksomhet tok til i 1959, men i starten ga bare algirske og syriske patrioter dem sin støtte. I dag er heile den arabiske verden tvunget til å ta hensyn til organisasjonen. Dens politikk og ideologi dominerer nå også PLO (Palestinas frigjøringsorganisasjon). Folk av slagordtypen Achmed Choukeiri er ute av bildet. Det er også PLOs lakei-forhold til visse arabiske regjeringer.

Den væpna motstandskampen faller i to deler: Kommando-raids, der gruppene trenger inn på okkupert territorium, og vender tilbake etter endt oppdrag.

Gerilja-virksomhet, der styrkene forblir i sonen, der den er i stadig bevegelse.

I dag befinner det seg styrker fra AL ASSIBA, Al Fatahs militære grein, på Jordans vestbredd, i Galilea-åsene og i Negev-ørkenen. Framstøta rettes først og fremst mot militære anlegg og kibbutzer i de sist okkuperte områdene. Nylig var man også i stand til å rette et angrep på et våpendepot i havnebyen Akko i nord-Israel.

Geriljaen består vesentlig av studenter og bønder. Representanter for Al Fatah innrømmer at de breie massene ennå ikke er aktivt mobilisert i kampen. De understreker at det alltid i en folkekrig er en minoritet som er beredt på å innlede kampen og ofre sitt liv. "Vi må kjempe til siste mann på samme måte som de vietnamesiske patriotene", sier en av lederne.

Men stadig flere aktiviseres i kampen, noe israelerne har like mye av ansvaret for som Al Fatah. For hver gang palestinerne utsettes for "represalier", for hver streik som slås ned og hver ny konfiskasjon av palestinernes jord, får den væpna motstandskampen tilskudd av nye friske krefter. Folkekrigen er ennå på det forberedende stadium i Palestina, men spirene vokser.

INDONESIA

Siden september 1965 har Indonesia vært under et fascistisk styre. Fram til i dag er vel en halv million indonesere likvidert og flere hundre tusen plassert i konsentrasjonsleire. Vi har her å gjøre med den største massakren siden den annen verdenskrig, og hendingene i Indonesia stiller andre USA-inspirerte diktaturer helt i skyggen. Vi vil i denne oversikten konsentrere oss om Indonesias Kommunistiske parti da ingen andre krefter har gjort effektiv motstand mot fascistjuntaen.

Det som skjedde i septemberdagene 1965 da hærledelsen tok over makta, kan trass i iøynefallend ulikheter sammenliknes med det som hendte i Kina 40 år tidligere da Kuomintang-partiets høyre fløy brøyt samarbeidet med Kinas kommunistiske parti og gikk til blodige aksjoner mot Kinas organiserte arbeiderklasse. Og som i Kina har vi her å gjøre med et kommunistisk parti som har greidd å analysere og frigjøre seg fra fortidas feil.

Fram til militær-kuppet i 1965 var Indonesias kommunister og de ekstreme "nasjonalister" på høyre fløy alliert under president Soekarnos ledelse. Det var denne alliansen NASAKOM, som hadde ført til seier i kampen mot de nederlandske kolonialister i 1950, - og den dannet også grunnlaget for den politikk som Soekarno med vekslende hell forsøkte å føre i åra etterpå.

Trass i formelt radikale lovvedtak forblei landets økonomiske struktur stort sett den samme som før. På landsbygda herska feodal-herrene uinnskrenka, og saboterte effektivt alle forordninger som kom fra Djakarta. De eiendomsløse landarbeiderne blei stadig hardere utbytta. Indonesias kommunistiske parti bygde på prinsippet om "den parlamentariske vei til sosialismen",

og dersom en iakttaker konsentrerte sine studier til hovedstaden Djakarta, kunne det fortone seg som om dette var en riktig politikk fra partiets side. En rekke av partiets ledende menn og langt flere sympatisører var plassert i sentrale stillinger i regjering og administrasjon. At denne makt kun var et overflatisk fenomen skulle med all mulig tydelighet vise seg da det fascistiske kuppet fant sted. De omfattende nasjonaliseringstiltaka overfor vestlig kapital som fant sted i første halvdel av 60-åra var utvilsomt et uttrykk for partiets politikk, men dette var en politisk holdning som også store deler av borgerskapet delte.

Partiet var ikke i stand til å mobilisere massene, og innså heller ikke nødvendigheten av dette. Velgernes oppslutning om partiet ved valgene var stigende, og dette blei av mange betraktet som et bevis på at partiets politikk var riktig.

Vi kan kort konstatere at partiet fullstendig feilbedømte situasjonen. Med hjelp fra USAs etterretningsvesen CIA planla høyrekreftene effektive mottiltak, og det var disse som stilte kommunistene sjakk matt i september-

dagene -65. Partiet hadde overhodet ikke regnet med en slik mulighet, og i de første ukene rådde den store forvirring. Da det etterhvert gikk opp for dem hva som var i ferd med å skje, var kontrarevolusjonen allerede så godt konsolidert at åpen kamp sto for dem som en umulighet. Massakrene satte inn over hele øyriket og i løpet av et halvt år var så godt som all opposisjon knust. Med større presisjon og dyktighet har CIA aldri iscenesatt et reaksjonært kupp.

"Voice of Amerika".
Laget av den indonesiske
kunstneren S. Nar.

En del greidde likevel å komme seg unna, og på ruinene av det massakrerte kommunistpartiet, vokste det i takt med den væpnede motstandskampen fram en klar erkjennelse at partiets tidligere politikk hadde vært en total fiasko. Partiets forsøk på balansegang mellom Peking og Moskva hadde vært tuftet på illusjoner.

Etter en kort periode der selvkritikken dominerte, tok partiet resolutt fatt på oppgaven med å nedkjempe undertrykkerne og deres utenlandske støttespillere. "Folkets væpnede styrker" gikk til angrep på en rekke fiendtlige stillinger over hele øyriket og tildelte fienden harde slag. En ny ånd gjennomsyret partiet og dets holdning til massearbeid og den væpnede kampen.

Partiet har greidd å mobilisere stadig større deler av folket på landsbygda og i byene, og den militære og politiske situasjonen blir stadig bedre.

I dag har den fascistiske, indonesiske hæren god støtte i militærrådgivere fra USA, Sovjet, Frankrike og Vest-Tyskland i sin kamp mot det indonesiske folk. - Og Sovjet støtter opp om militærjuntaen med omfattende økonomisk og militær hjelp.

De restriksjoner Soekarno la på utenlandsk kapital er forlenget borte, og landet er i dag et eldorado for vestelige spekulanter, tett fulgt av sovjetiske handelsekspertter. Det investeres i alle profitbringende sektorer, og da Indonesia har noen av verdens største naturrikdommer, er det kjempe-

summer som årlig trekkes ut av landet. Levevilkår for folket blir stadig værre, og den stigende misnøyen er på lengre sikt en trussel mot regimet. Dersom levekostnadsindeksen for 1953 settes til 100, så var den i 1965 før kuppet, kommet opp i 8000. I januar 1967 var tallet 291748. Selv general Suharto, regimets sterke mann, har offentlig vedgått at dette er verdensrekord i inflasjon i de siste 15 åra.

I begynnelsen av 1967 tok den væpnede kampen til på Java. Gjennom angrep på militære poster blei de nødvendige våpen erobra, og masser av arbeidere og bønder, arbeidsløse og jordløse kjemper nå side om side med et stigende antall desertører fra hæren. I februar -68 f.eks. deserterte 300 fullt bevæpnede soldater fra sine forlegninger i Malang på Øst-Java og sluttet seg umiddelbart til folkehæren.

Kampene er ennå i sin spede begynnelse, men for hver dag som går sprer revolusjonsilden seg videre. I dag pågår det kamper over hele landet, som består av vel 3000 større og mindre øyer. Sikre baseområder er skapt på en rekke steder og fascisthæren har store problemer med soldatenes kammoral og de lange forsyningslinjene.

All undertrykkelse avler spontan motstand, men skal denne motstanden vinne fram, trengs det en ledelse som kan koordinere kampen på alle frontavsnitt. Dette stadium er nå inntrådt i Indonesia.

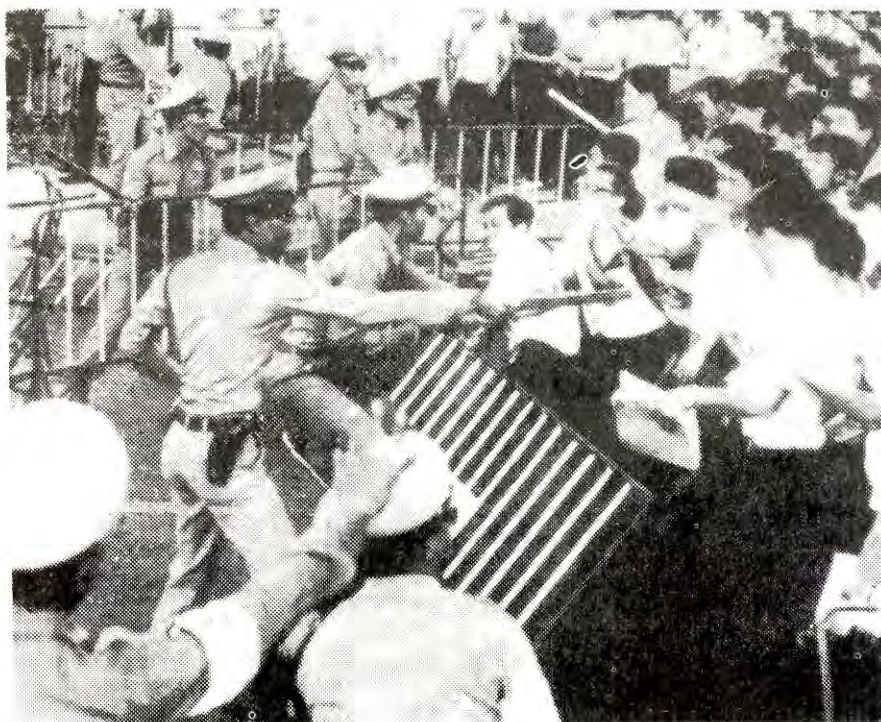

HUKBALAHAP- FRIGJØRINGSHÆREN PÅ FIILIPPINENE

Hukbalahap har sin opprinnelse i kampen mot de japanske imperialistene under siste verdenskrig. I mars 1942 ble de forskjellige anti-japanske motstandsgruppene forent under felles ledelse. Lederne var militante og sosialister som Luis Taruc og Castro Alejandrino, hæren besto av bønder fra sentralprovinsene på Luzon, fagforeningsmedlemmer og intellektuelle. Partisanhæren spilte en vesentlig rolle under frigjøringa av Luzon i 1945. Amerikanerne, som tok over sin gamle rolle som kolonimakt etter Japans kapitulasjon, prøvde forgjeves å avvæpne huk'ene, da de så på sine tidligere allierte som en fare mot sitt herredømme. Hukbalahap hadde 100 000 mann under våpen, og den amerikanske øverstkommanderende, general Douglas Mac Arthur, gikk til det skritt å sette Taruc og Alejandrino i fengsel ei stund.

Huk-rørsla tok del i valget i april 1946, men da regjeringa satte i gang en undertrykkelseskampanje mot huk-medlemmer, startet Luis Taruc opp geriljakampen igjen i august samme året. Da den mer liberale Elpidio Quirino etterfulgte yankee-lakeien Manuel Roxas som president i april 1948, lovte han bondemassene jordreform og huk-medlemmer amnesti. Dette førte til at Taruc avblåste kampen i juni. Bare kort tid etter kom det imidlertid på nytt til brudd, denne gangen for godt. Lederne mente det var urealistisk å håpe på reformer fra ei regjering som var helt under kontroll av storgodseierne, og gikk inn for fullstendig nedkjemping av yankee-lakeiehe i Manila, oppmuntret av den sterke framgangen som kommunistene i Kina hadde på den tida.

Voldsomme gatekamper mellom demonstranter og politiet på Filippinene.

I februar 1950 tok det filippinske kommunistpartiet direkte kontroll over rørsla, som ble omdøpt til den nasjonale frigjøringshæren. På den tida hadde frigjøringshæren om lag 14 000 soldater, derav 10 000 væpna, direkte støtte fra masseorganisasjoner med om lag 50 000 medlemmer og administrerte et område med en million innbyggere. På dette tidspunktet følte de seg sterke nok til å gå over fra geriljakamp til regulær oppstand, og tok med storm to viktige byer nær Manila. Dette viste seg å være et feilgrep, da de ennå ikke hadde klart å gi rørsla en tilstrekkelig dybde og nasjonal utstrekning, (kampen foregikk vesentlig på Luzon, mens Filippinene består av tusentalls små og store øyer,) som kunne sikre dem seieren. Huk-rørsla hadde heller ikke overvunnet den sterke lokalpatriotismen og den svake klasse-samhörigheten hos massene generelt.

Videre satte regjeringa, med sterk stønad fra USA, i gang en kraftig mot-offensiv. Lederen for denne var forsvarsminister og seinere president Ramon Magsaysay. Han stivet opp den vaklende moralen i regjeringshæren, kombinerte infiltrasjon, bombing, premier for angiveri, med tilbud om jord på Mindanao for tidligere partisaner. Dessuten kom de indre svakheter i organisasjonen av frigjøringshæren stadig klarere til syne. I oktober 1950 blei hele sentralleinga i Huk-rørsla arrestert i Manila, samtidig falt det i hendene på regjeringsstyrkene rørslas arkiver med opplysninger om dens taktiske planer, plasseringa av styrkene, lister over kadrene samt deres oppgaver, forsyningskilder, kontakter og andre viktige opplysninger. Denne katastrofen skyldtes ikke regjeringas etterretningstjeneste, men Huk-rørslas overmot og skjodesløshet, samt dårlige sikkerhetstiltak, bl.a. at de hadde forlagt sentral-

leinga til det sted hvor rørsla var minst i stand til å beskytte den.

Dette knekket kom rørsla ikke over, og den var fra nå av på defensiven. Luis Taruc, den øverste militære lederen for oppstanden, overga seg i 1954, og to år seinere ble tapene til den nasjonale frigjøringshæren anslått til 20 000 satt ut av kamp, derav 8 000 drept. De som ennå var i kamp var i høyden 1 000 mann. Etter dette opphørte Huk-rørsla å være noen direkte fare for regjeringa, men den er fortsatt et viktig element å rekne med i politikken i øyriket.

Fra 1965 har aktiviteten igjen vært stigende. I 1966 ble den væpna styrken anslått til minst 300 mann, støttet av om lag 1 000 mann som sto for forsyninger o.l. I februar 1967 fordoblet regjeringen belønningen på 37 av frigjøringshærens ledere, deriblant de to nåværende kommandantene Pedro Taruc (bror av Luis Taruc) og Faustino del Mundo, også kalt Sumulong. I 1967 kunne en også merke en viss uro i amerikanske ukeblad som Time og Newsweek over situasjonen på Filippinene, bladene skrev rett ut at løftene om jordreformer ikke var oppfylt. Dette er sjølsagt riktig, og i tillegg kan nevnes inflasjonen og de stadig stigende levekostnadene, delvis forårsaka av det stigende antall amerikanske soldater som er stasjonert i landet. Våren 1966 var tallet 16 000, nå står det hele 25 000 amerikanske soldater på Filippinene. I 1968 ble "Huk-problemet" kalt "landets viktigste interne problem" av ei rekke framstående filippinske politikere, samtidig som Huk-rørslas aksjoner økte i omfang og styrke. Ting tyder på at Huk-rørsla har læret av sine tidligere feil, og det er grunn til å følge utviklinga i landet med oppmerksomhet.

AFRIKA

KONTINENT I OPPRØR

Det afrikanske kontinentet er det av kontinentene som er tynnast befolka, og også hvor kapitalismen er lite utvikla (unntatt enkelte områder). En egentlig industriarbeiderklasse sør for Sahara fins omtrent bare i Sør-Afrika og i kopperbeltet i Katanga og Zambia. I og med at kapitalismen er lite utvikla, har den bare delvis rasert det gamle stammesamfunnet. Under kolonivelde utnytta kolonimaktene en del av sidene ved stammesamfunnet for lettere å kunne undertrykke folke-massene, f.eks. ved å bestikke høvdingen, dessuten ble ofte stamme mot stamme hisset opp til krig mot hverandre etter prinsippet "splitt og hersk". Denne politikken blir foretatt av imperialistene i de land og de områder der de ser sine interesser tjent ved det. Derfor vil ofte politiske kamper og motsetninger danne et noe forvirrende bilde med en hel rekke motsetninger.

Formelt sjølstendige - fortsatt undertrykte

"Frigjøringsbølgen" som gikk over Afrika først i 1960 åra har i de aller fleste tilfelle bare ført til et formelt sjølstende. De gamle koloniherrere sitter fortsatt med herredømmet over produksjonsmidlene og høster stor fortjeneste. I tillegg til den store fortjenesten, sikret monopolen seg ofte fordeler og preferanser i handelen med sin gamle koloni, enten ved press eller ved løfte om "U-hjelp". Denne "U-hjelpa" gikk og går fortsatt alt vesentlig til bygging av havneanlegg, vegger som letter utbyttinga av den tidligere kolonien, eller også direkte til avbetaling av gammel gjeld som landet pådro seg mens det ennå var koloni.

Bare noen få land har gjort forsøk på å komme ut av denne onde sirkelen, og søkt å bli herrer i eget hus. Disse eksperimentene har ikke blitt særlig vellykka, de reaksjonære kuppene i Ghana i 1966 og i Kongo (Brazzaville) i 1968 er gode eksempler på det. Ennå fortsetter Guinea og Tanzania en del slike eksperimenter, men den utenlandske innflytelse i disse landa er fortsatt sterk. F.eks. gjennom amerikanernes kjempeinvesteringer i bauxitt-grubene omkring Kan-Kan i Guinea, og den engelsk utdannete hæren i Tanzania.

Følgen er at problemstillinga full nasjonal frigjøring, med utvikling i sosialistisk retning, og at en liter på egne krefter, har kommet mer i brennpunktet. Motsetninga mellom disse to stand-

punktene, formell frigjøring av modell 1960, og full nasjonal frigjøring, er i utvikling særlig i de områdene av Afrika som fortsatt er under direkte kolonistyre, de portugisiske "oversjøiske provinser" som de kalles i Lisboa.

Mer "realistiske" imperialiststater, særlig USA, delvis også Frankrike, skjønner at uavhengighetskravet til disse koloniene ikke kan holdes stangen for all framtid. Den dagen Portugal må trekke seg ut, er de derfor interessert i å overta Portugals stilling som utbytter. En mulighet for å sikre seg dette, er innflytelse i de frigjøringsbevegelsene som med mer eller mindre effektivitet opererer i disse områdene. Den amerikanske regjeringen støtter formelt Portugal i dets kolonikriger, og sender endel våpen og utstyr dit. På den annen side opererer mektige amerikanske kapitalkrefter for å sikre seg innflytelse i frigjøringsbevegelsene for å ha et fast utgangspunkt når Portugal må trekke seg ut.

Portugisisk Guinea

I Portugisisk Guinea har vi f.eks. FLING (Den nasjonale frigjøringsfronten) med hovedkvarter i Dakar, Senegal og som er total ineffektiv. Den tar ikke del i kampene, men sender med jamne mellomrom ut "krigskommunikéer" som på papiret tar livet av hundrer og tusener av portugisiske soldater. Dessuten gir den ut en god del imponerende trykksaker.

De som virkelig kjemper i Portugisisk Guinea er PAIGC (Det afrikanske uavhengighetspartiet for Guinea og Kap Verde). Kampen i dette området har pågått siden 1963, og portugiserne er trengt tilbake til hovedstaden Bissau og endel godt befestet stillinger inne i landet. Langt over halvparten av landet kontrolleres av frigjøringskjemperne, og PAIGC har bygd ut en utstrakt administrasjon i de befrie områdene. Denne organisasjon ser ut til å være temmelig fri for imperialistisk innflytelse, og lederen er overbevist sosialist.

I de portugisiske koloniene later PAIGC til å være den mest utvikla frigjøringsrørsla og den som kjemper best.

Det sørlige Afrika

Kampen mot de hvite kolonistene i Sør-Afrika og Sør-Rhodesia (eller Zimbabwe som folket vil kalle landet sitt), er ennå i sin begynnelsesfase. I begge landene har vi to større organisasjoner. ANC og PAC i Sør-Afrika, ZAPU og SAWU i Zimbabwe. ANC og ZAPU samarbeider nært, bl.a. ved å sende felles sammensatte styrker inn i Zimbabwe.

Kampen har funnet sted de siste to-tre åra, særlig ved Wanhie i nord-Zimbabwe høsten 1967. Enkelte raid og angrep er også foretatt i Sør-Afrika. Generelt kan en si at ennå driver folket her "å lærer krig ved å føre krig," og høster erfaringer av dette, ofte riktignok meget dyrkjøpte erfaringer. PAC er nå splittet opp i flere fraksjoner.

Disse står på pan-Afrikanismens grunn, dvs. de legger vekt på landets sørlige Afrikanske arv, men ANC og ZAPU vil skape et samfunn for alle raser i sine respektive land. I Sør-Vest Afrika har det også vært spredte tilløp til gerilja, de største sentralorganisasjonene heter SWANU og SWAPO.

Biafra

Ibo-folket i Nigeria ble utsatt for forfølgelser i flere år, inntil de den 31. mai 1967 ble tvunget til å erklære seg sjølstendig. Den begrensede krigføringen blei etterhvert utvidet, og forskjellige stormakter blandet seg inn og støttet de stidende parter. Store deler av Biafra (som omfattet den tidligere østregionen av Nigeria) er nå besatt av føderale styrker, men i det siste har Biafra hatt en viss militær framgang.

I motsetning til mange andre "uavhengighets-erklæringer" fra stammeområder og små re-

gioner, hvor det sto en liten klikk bak, er det i Biafra tydelig at folket oppfatter kampene som en nasjonal frigjøringskrig, og at de støtter den aktivt.

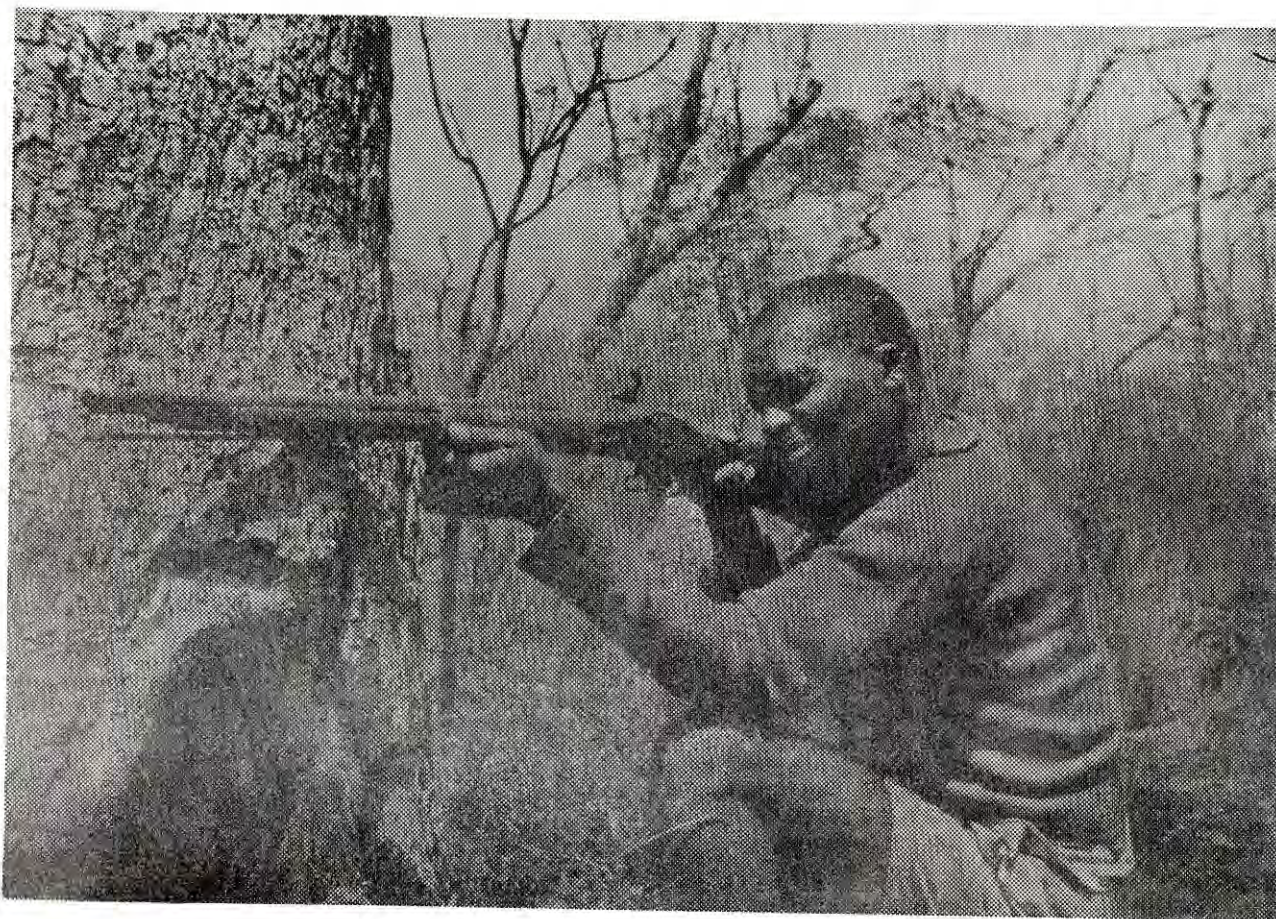
I Sør-Sudan bor det en stor afrikansk minoritet som står i skarp motsetning til det arabiske flertall. Dette området har vært hermetisk lukket for utlendinger i flere år nå og kamper av et vist omfang har foregått her. Det samme er tilfelle i Tsad hvor det arabiske mindretallet i den østlige delen av landet bekjemper det afrikanske flertallet. Kampene har nådd et slikt omfang at regjeringen måtte be om hjelp fra regulære franske tropper for ikke å bli feid bort.

Kongo (K)

Til slutt bør nevnes Kongo (Kinshasa) hvor opprøret 1964-65 og de seinere kampene tydelig er retta mot ei regjering som løper ærend for gamle kolonisatorer og nye imperialister.

Etter at Kongos frihetshelt Patrice Lumumba ble myrdet av den belgiske stråmannen Tsjombe i 1961, sank levekårene for det kongolesiske folket drastisk og undertrykkelsen økte. Våren 1964 brøt det ut opprør i en provins sør for hovedstaden og utover våren og sommeren det året, reiste folket seg flere steder til revolt mot quislingene og de hvite leiesoldatene.

Utpå høsten 1964 kontrollerte opprørerne 3/4 av landet. Opprøret hadde knapt noen felles ideologi, og indre stridigheter raste. Endel av lederne var intressert i å berike seg, andre til å komme til "forståelse" med regjeringa i Kinshasa. Da regjeringen høsten

"Velkommen, min herre!"
Tegnet av Moheï-El-Din,
Den Forente Arabiske
Republikken.

-64 startet en motoffensiv, hjulpet av belgiske fallskjermsoildater, amerikanske transportfly og hvite leiesoldater, ble opprørerne påført store tap. Samtidig blei det satt igang regulære mannemord på folket etterhvert som representantene for "ro og orden" rykte fram.

I Angola er situasjonen noe mer komplisert: Her finnes det tre hovedorganisasjoner (MPIA, UPA og UNITA) og endel mindre sammenslutninger hovedsaklig organisert på stammemessig og regionalt grunnlag. MPIA åpna kampen med angrepet på fengslet i Luanda i februar 1961. Som hevnakt gjennomførte portugisiske soldater og kvite innvandrere store massaker på afrikanere i deres boligområder i byen; og flere tusen ble myrdet. Seinere samme våren gikk UPA til aksjon i nord-vest-Angola. Utviklinga siden er kort summert denne: UPA er hovedsaklig organisert på regionalt nivå, og lederen Holden Robert er i lomma på amerikanske interesser. For tida driver UPA ingen kamp i Angola, men har en del baser inne i Kongo (Ki), hvor de gjør alt hva de kan for å hindre MPIA i sin kamp (ved hjelp av kidnapping, terror, tortur og mord). USA-lakeien Mobutu ser naturligvis gjennom fingrene med denne virksomheten. UNITA startet en del operasjoner i den østlige og sørlige delen av Angola i 1967, men da de i 1968 sprengte jernbanen som fraktet kopperet fra Katanga til Benguela på Angola-kysten, ble organisasjonen fort populær både i Kongo (K) og Sambia. Aktiviteten synes nå å være liten. MPLA hadde store vansker i 1962-64 med indre splittelse og trøbbel med UPA. Etter denne perioden har aktiviteten tatt seg opp, og kampen har økt i styrke og intensitet. Ledelsen virker ganske sosialistisk orientert.

Mosambique

I Mosambique er det to organisasjoner, FRELIMO og COREMO. FRELIMO er størst og kontrollerer størsteparten av det trollerer størsteparten av de to nordligste provinsene av Mosambique. I det siste har

det vært en del indre strid i denne organisasjonen, bl.a. ble en mengde medlemmer satt utenfor i fjor sommer, beskyldt for å være "maoister". Stridspunktet har vært Mosambique Institute som bl.a. får støtte fra det norske "u-hjelp"-budsjettet. Denne anstallet er formelt uavhengig av FRELIMO, men utdanner kadre for bruk i de frigjorte områdene. P.g.a. denne strategiske stillinga vil instituttet være et viktig felt å infiltrere. CIA har vist anstalten stor interesse bl.a. har Ford Foundation og andre "foundations" finansiert av CIA-midler gitt store pengesummer til Mosambique Institute så tidlig som i 1964. Denne virksomheten ble avslørt i 1967.

Rekruttering av lærerkrefter til Instituttet kan heller ikke kalles særlig progressiv. På denne bakgrunn har det særlig fra progressivt hold vært en del tilbakeholdenhet å spore i deres forhold til FRELIMO.

COREMO er mindre, og driver en del geriljakamp i Tété-provinsen, nær grensa mot Zambia. I dens offisielle dokumenter har en kunnet spore en mer positiv holdning til sosialismen.

Kenya og "Mau-Mau"

Et av de mest kjente eksempler på anti-kolonial frihetskamp i Afrika er opprøret i Kenya i 1950-tallet, ofte kalt "Mau-Mau"-opprøret. Det ble i vestlig presse framstilt som en gjeng med grusomme banditter og ritualmordere, og denne myten blir det søkt holdt liv i enda. Sannheten er at "Mau-Mau" eller Land- og Frihetshæren som de selv kalte seg, var en militant militant bevegelse mot engelskmennenes utplyndring av folket, og den tvangsmessige deporteringa av folkemassene bort fra den beste jorda, til områder av liten verdi. Den beste jorda ble overlatt engelske og andre hvite immigranter for en slikk og ingenting. Dessuten rettet Land- og Frihetshæren seg mot forrædere og afrikanere som samarbeidet med engelskmennene.

Opprøret ble slått ned med uhyggelig grusomhet, og titusener av afrikanere ble myrdet, mens folk i hopetall ble drevet i konsentrasjonsleire.

FRIGJØRINGSKAMPEN I PORTUGISISK GUINEA

Frigjøringsbevegelsen i Portugisisk Guinea kontrollerer nå store deler av landet og hindrer på samme tid den portugisiske utbyttinga av landet. Før kampen kom i gang kontrollerte Companhia Uniao Fabril hele landets utenriks-handel. For det meste er nå dette selskapets virksomhet nedlagt. Likeledes har et hollandsk selskap måttet nedlegge bauxitt-utvinninga. Portugals forsøk på å binde utenlandsk kapital til sine kolonier for å vinne politisk og militær støtte har mislykkes her.

Politisk forarbeid

PAIGC (PARTIDO AFRICANO DA INDENPENDENCIA DA GUINE E CABO VERDE)s historie og utvikling viser at om en geriljabevegelse skal vinne fram, kreves det et langt og grundig politisk forarbeide. De revolusjonære vil ikke umiddelbart vinne fattige bønder støtte. Mye ligger i veien for dette, og det gjelder å ha disse hindringene klart for seg før en møter dem i praksis.

Klasseanalyse

Revolusjonen kan ikke gjennomføres fra utlandet. Første trinn i PAIGCs arbeid var klasseanalysen av sitt eget land. Resultatet er da kom til, lot seg ikke sammenlikne med andre land. En skiller mellom animistiske og islamesiske stammer. De første utgjør 70 pst av landets 800 000 innbyggere. Blant dem er det ikke noe utpreget klasseskille. Den andre hovedgruppen er preget av stor klasseforskjell. Hos dem er det både høvdinge og adelsmenn. Portugiserne gir disse privilegier for å sikre seg støtte. Frigjøringsbevegelsen får i hovedsaken støtte fra følgende grupper: De animistiske balante-bøndene som ble utbyttet av portugiserne, ungdommen i byene og de innflyttede lønnsarbeiderne i byene som ennå har mye av bondementalitet tilbake. Bøndene var det lett å få på sin side til tross for at det ikke eksisterer noe jordproblem i Guinea.

Fra politisk til militær bevegelse

Det gikk lang tid fra PAIGC ble dannet som en politisk bevegelse og fram til den militære kampen startet. Organisasjonen ble startet 1956 men kampene startet først 1963. I mellomtiden fikk en kontakt med befolkningen gjennom analyse, propaganda og agitasjon. Dette er en politisk mobilisering der en forbereder seg for å vinne fram hos bøndene. Ennå er det bare en psykologisk mobilisering. Når en vet på hvilke punkter folket reagerer sterkest på undertrykkelsen, vet en samtidig hvor en skal slå til for å vinne oppslutning. På samme tid utdanner en kadre som utgår direkte fra folket. PAIGC utdanner selv kadrene og sender dem ikke til sosialistiske land. På denne måten får de større forståelse for landets problemer.

PAIGCs strategi går ut på å føre kampen i tre faser. Først oppretter en kontakter med folket. Under denne fasen er det viktig å få vist at en er i stand til å bekjempe makthaverne. På denne måten kan en gi befolkningen beskyttelse. Dette er vesentlig fordi motparten kan true befolkningen med repressalier og angrep dersom de støtter opp om geriljaen.

I den andre fasen legger en størst vekt på det politiske arbeidet. Det startes vervingskampagner og den politiske bevisstheten blir større. PAIGC er i øyeblikket på høydepunktet i denne fasen. De har frigjort over halvparten av landet og på tross av krigssituasjonen produserer de mer ris enn før. Antallet skolebarn har blitt fordoblet sammenliknet med perioden da portugiserne hadde makten. Folkets behov tilfredstilles gjennom store felleskjøp sør i landet.

I den siste fasen skal en ved en stor offensiv knuse motstanderen. Fortsatt er han overlegen i antall av soldater og våpen, og en kan vente at den siste offensiven vil bli utsatt et par år i Guinea.

De frigjorte områdene

I motsetning til mange andre land i Afrika går utviklingen i Guinea i positiv retning. Under Portugals herredømme måtte befolkningen utføre tvangsarbeide. Byene ble ødelagt og utlendingene tok kontrollen over de innfødtes eiendom. På tross av krigen har befolkningen i de frigjorte områdene det bedre nå. Pengehusholdet er vekk. Byttehandelen går livlig. Ved det politiske arbeidet spres det kunnskap om partiets kamp og om imperialismen. I de frigjorte områdene er det satt i gang undervisning og opplæring. Før var nesten hele befolkningen analfabeter. Programmer for skoler og helsearbeid, utvikling av jordbruket og politisk skolering er i gang. Ennå er ikke hele landet befridd. Bare i Kina, Vietnam og på Cuba har en nådd den tredje fasen. Guinea vil sannsynligvis bli det neste landet som makter det.

Forutsetninger for frigjøring i Afrika

I Afrika er det andre forutsetninger for en frigjøringsbevegelse enn i Sør-Øst Asia og i Latin-Amerika. Hovedforskjellen ligger i at det ikke er noe stort behov for jordreformer. En annen forskjell er at klassen av småborgere har større muligheter for å komme inn i statsapparatet. I de fleste u-land forekommer ikke dette. Den misnøyen som er tilstede fins først og fremst i byene. Men der er borger-skapet tallrikere enn proletariatet. En ennå større hindring for revolusjon er det lave utviklingsnivået av produktivkreftene. Derfor er det mindre skarpe klassekonflikter i tropisk Afrika enn i Asia og Latin-Amerika. Men fraflyttingen fra landsbygda og maktøkninga blant det korrupte borgerskapet vil i framtida komme til å øke motsetningene.

Streikende bolivianske gruvarbeidere marsjerer gjennom gatene med dynamittgubber.

LATIN-AMERIKA

Det følgende er ei kort skisse over de kampene som har foregått i Latin-Amerika siden 1959. De første par åra var karakterisert ved at en i de fleste latin-amerikanske land søkte mekanisk å kopiere erfaringene fra den kubanske revolusjonen. Små grupper av folk, som oftest sterkt prega av intellektuelle fra byene, dro oppi fjellene og starta væpna kamp. De fleste av disse gruppene hadde liten støtte i massene og ble et lett bytte for regjeringstroppene. Det har liten hensikt å rekne opp alle de forskjellige smågruppene i denne perioden. Isfeden skal vi konsentrere oss om de landa hvor det har foregått kamper av noe format.

Peru

I 1965 starta de to organisasjonene MIR og ELN geriljakamp av ganske stort format. MIR besto av venstreflyen av det nærmest sosialdemokratiske APRA-partiet, ELN besto av folk som hadde forlatt det moskvaorienterte kommunistpartiet. Disse gruppene gjorde imidlertid ikke noe for å bygge opp en front av folk som var imot regjeringa, og da kampen begynte, fant gruppene seg ganske isolert. Særlig MIR hadde en viss støtte fra bondebefolkninga, og bet kraftig fra seg da undertrykkelsen satte inn. Rent militært teknisk var gruppene ganske godt forberedt, og klarte og påføre regjeringstroppene betydlige tap. Detsom imidlertid førte til at MIR og ELN ble nedkjempet, var at de hadde en dogmatisk oppfatning av begrepet baseområder. De anså et baseområde for å være et område befridd for regjeringstroppar, og som skulle holdes befridd permanent, om nødvendig ved stillingskrig. Da regjeringsstyrkenes motoffensiv satte inn, kunne de dårlig utstyrte partisanene ikke holde stand, og mange ble massakret.

Bolivia

Kampene i Bolivia 1966-67 under ledelse av Che Guevara liknet på flere felter de i Peru. Mange av geriljakjemperne hadde ei

flerårig militærutdanning bak seg, og sloss med stor dyktighet. Bolivianerne var imidlertid alltid i mindretall i partisanhæren. Dessuten var folka totalt isolert fra de bolivianske massene. Straks partisanavdelingene var lokalisert, kunne de effektivt forfølges av regjeringstroppene. I et slikt knipetak kan en virkelig folkehær søke dekning og beskyttelse blant massene til faren er blitt mindre. Gueveras hær derimot, ble sett på med største mistro der den dro fram jfr f. eks. Ches egen dagbok. Denne isolasjonen ble skjebnesvanger for geriljagruppa og de aller fleste mistet livet.

Venezuela

Foran valgene i Venezuela i 1962 førte undertrykkelsen av venstrepartiene til at disse gikk til væpna kamp mot regjeringa. Kampen grep om seg, og fikk støtte fra stadig større deler av folket. I 1966 ville imidlertid det moskva-orienterte kommunistpartiet prøve seg på "legal" kamp igjen, og oppfordra partisanene til å legge ned væpna. Dette førte til store tap for geriljastyrkene. Videre var styrkene delt opp i en mengde regionale avdelinger med omtrent ingen kontakt, noe som naturligvis hindra effektive angrep av større omfang. Årskiftet 1966/67 ble derfor de forskjellige gruppene samla under en felles kommando (CUFF). Kampen fortsetter, men noen videre ekspansjon later ikke til å ha funnet sted.

Guatemala

Fra først på seksti-tallet hadde Guatemala to kamprupper, MR-13 og FAR. MR-13 var venstreflyen i en offiserssammensvergelse i 1960 som seinere gikk til geriljakamp. FAR var oppretta som kommunistpartiets væpna arm. Disse var i starten fiendtlig innstilt til hverandre. Videre var FARs politikk vaklende, da det fulgte kommunistpartiets skiftende politiske linje. Først da partiet, i likhet med partiet i Venezuela, ville forsøke "lovlig" kamp, ble forbindelsene mellom de to organisasjonene brutt. Etter bruddet, har FAR og MR-13 nærma seg

hverandre, og ble slutta sammen til en organisasjon i fjor. Før dette ble MR-13 tilført et tilbakeslag under en regjeringsoffensiv årsskiftet 67/68. Partisanene har utstrakt støtte i folket, og er ved siden av Colombia den best organiserte geriljahæren i Latin-Amerika.

Colombia

Den væpna kampen i Colombia har røtter helt tilbake til 1948, da folket i hovedstaden Bogota gjorde opprør mot den "Interamerikanske konferansen" i byen. Mange dro opp i fjella i frykt for represalier, og dannet såkalte "uavhengige republikker". Svakheten ved disse uavhengige republikkene er godt beskrevet i Debrays bok "Revolusjon i revolusjonen?". De ble nedkjempet av regjeringstroppene i 1964/65. På samme tid ble det dannet ei gruppe kalt ELN, som besto av gan-

ske mange intellektuelle fra byene. Denne led en del nederlag mens den var i ferd med å etablere seg, men er fortsatt aktiv, sjøl om den ikke virker å ha ekspandert noe. I fjor ble det dannet en folkets frigjøringshær (eller EPL) i fjellområdene Alto Sinu og Alto San Jorge. Den direkte følgen var jordeiernes brutale undertrykking av jordarbeiderne i området. Hæren har fått full støtte fra folket i området, og ledes politisk av Den Patriotiske Junta i området.

Denne samarbeider nært med Colombias Kommunistiske Parti (Marxist-leninistene), som bygger på Marxismen-Leninismen Mao Tse-tungs tenkning. Ettersom denne hæren har full støtte fra massene i operasjonsområdet, har EPL kunnet slå langt mer effektivt enn f. eks. den ovenfor nevnte ELN, som er temmelig isolert. Dessuten legger EPL vekt på streng militær disiplin, mens EPL legger større vekt på at en må være politisk motivert i kampen.

CUBA-EKSEMPEL PÅ FOLKEKRIG?

Den kubanske revolusjon ga folkene i Latin-Amerika erfaringer som flere har forsøkt å summere opp og teoretisere til en helhet som kan kalles "Kubas vei". Blant de fremste er Regis Debray, Ernesto "Che" Guevara og Fidel Castro. I bøker som "Revolusjon i revolusjonen", "Gerilja", "Che Guevaras dagbok" - for å nevne noen som er kommet på norsk - legges det fram ei linje for kampen mot USA-imperialismen og deres allierte "gorillaer" i Latin Amerika.

I vurderinga av denne linja kommer en ikke utenom de spesielle kubanske erfaringer, som skiller seg vesentlig fra de erfaringer som er høstet i Asia og folkekrigen som daglig utfolder seg i de fleste land på dette kontinentet. La oss se litt på de spesifikke kjennetegn for kampen som ble ført til seier mot Batistas regime på Kuba.

Kuba var det første land på det amerikanske kontinent der en folkelig oppstand seiret over undertrykkerne. Trass i USAs sterke økonomiske interesser i landet, så de tydelig gjennom fingrene med Castro og hans menn som ankom med Granma. Castro var selv i begynn-

elsen heller ikke gjennomført anti-imperialist, langt mindre kommunist. For USA var det derfor ikke nødvendig å gripe inn (slik de seinere forsøkte) og stanse folkeoppstanden. For dem fortalte Castros geriljakjempere seg mer som et forsøk på å gjennomføre et vanlig staskupp slik det ikke er helt uvanlig i "bananrepublikkene". Dessuten hadde Batista allerede rukket å gjøre seg så forhatt av folket at han ikke lenger var noe tjenlig redskap for USA-imperialismen.

I løpet av to år kjempet geriljaen i fjella. De bygde ikke opp noen baser, hadde ingen politisk ledelse bortsett fra den de utøvde selv, og deres kontakt med den lokale befolkning hadde ikke på langt nær det samme siktemål og systematikk som f.eks. preger FNIs kamp i Sør-Vietnam. Den væpnede kampen dominerte i forhold til den politiske kampen. Linja som helhet var en langt annen enn de folkereisninger som var blitt ført fram til seier i andre deler av den "tredje verden", eksempelvis Kina og DRV (Nord-Vietnam). Alle disse forhold gjorde at USA-imperialismen ga Castro relativt fritt spillerom; etter at de oppdaget at de hadde tatt feil og at feilen

hadde gitt revolusjonen et fotfeste i Latin-Amerika, er det tvilsomt om USA vil vise en slik holdning seinere. Beviser på dette er nederlaget for partisanene i Peru, intervensjonen i Santo Domingo, og den intensiverte antigeriljaaktiviteten på hele det Latin-Amerikanske kontinent.

Disse forhold er som nevnt spesifikke for Kuba og for en bestemt tidsepoke. Ingenting tyder på at de skal gjenta seg mekanisk slik f.eks. Debray vil forsøke. Ikke minst er Debrays og "Che" Guevaras skjebne et eksempel på det - den første sitter fengslet i Bolivia, den andre ble et offer for sin egen teori, sammen med andre som fulgte han i Bolivia.

Dette viser ikke som enkelte vil hevde, at en folkelig oppstand ikke kan seire under de rådende forhold i Latin-Amerika, men det viser nødvendigheten av å gå grundigere til verks og studere folkets kamp i andre land.

En av de viktigste erfaringer fra folkekrigen i Asia og også i andre land, er nødvendigheten av et balansert forhold mellom politisk og militær aktivitet. Særlig FNIs kamp viser at folkekrigen ikke kan utfoldes i sin fulle styrke uten at folket er mobilisert og satt under politisk ledelse. Som en kontrast til dette nevner ikke "Che" Guevara i noen av sine bøker geriljaens politiske aspekter. Debray utvikler dette i "Revolusjon i revolusjonen":

"Derfor bør hovedvekta i den nåværende situasjon legges på utviklinga av geriljakriger, ikke på styrking av eksisterende partier eller opprettelsen av nye partier..... Folkehæren er partiet på begynnerstadiet, ikke omvendt".

Dette strider mot folkekrigens generelle erfaringer, som viser at den politiske kampen er en forutsetning for den militære. De praktiske vansker som både "Che" Guevara og Debray omtaler med rekruttering til geriljaen og de mange som deserterer fra den, er i virkeligheten bare en nødvendig følge av den manglende politiske bevissthet. Nye folk som slutter seg til frigjøringsbevegelsen blir umiddelbart satt på den militære aktivitet, uten den nødvendige politiske forståelse. I stedet for at geværet skal legges i politikkenes tjeneste, legger Debray politikken i geværets tjeneste.

Alt dette viser at Debray m.fl. legger fram en avgrenset oppfatning av folkekrigen som for ham utelukkende fortøner seg som gerilja.

Som en følge av den manglende politiske mobiliseringa av folket, vil gerilja-kjempere av Debrays type hele tida bevege seg i fiendeland, omgitt av i beste fall folk en ikke kan stole på, i verste fall direkte fiender.

Derfor benekter han tilmed i "Revolusjon i revolusjonen" muligheten av å opprette baser eller frigjorte områder under geriljakampen i Latin-Amerika.

I sine opptegnelser fra Bolivia, klager "Che" Guevara flere ganger over at hans geriljagrupp fortsatte å være isolert. "Bøndene

hjelper oss ikke på noen måte, men opptrer i stedet som angivere". Man kan spørre hvorfor det utviklet seg slik. "Che" Guevara gir selv svaret i dagboka si:

"Det er ingen utvikling å spore hos bøndene, selv om det ser ut til at vi med planlagt terror kan oppnå at de ivrigste holder seg nøytrale, deres støtte må komme seinere. Det har ikke sluttet seg en eneste frivillig til.."

Det viste seg at fordi "Che" Guevara og hans tropp ikke stolte på bøndene og ikke virket politisk blant dem, kunne geriljaen aldri bli annet enn et fremmedlegeme. Den strake motsats til denne linja er Vietnam. Der la FNL i begynnelsen mer vekt på det politiske arbeidet blant bøndene, enn på militære operasjoner. Deres første oppgaver - slik det går fram av frontens første 10-punkts program - var å ta opp bøndenes sosiale forhold, deres krav om jord, og etablere frigjorte områder der bøndenes krav kunne imøtekommes. Slik vant Frigjøringsfronten steg for steg bøndenes tillit og gjorde dem til sine forbundsfeller, eller rettere, organiserte dem til kamp for sine egne interesser.

Alt dette viser at Régis Debray, "Che" Guevara m.fl. har lagt fram ei avgrensa oppfatning av folkekrigen, som de ser på som utelukkende geriljaaksjoner. Som påvist andre steder i bladet omfatter den i virkeligheten noe langt mer, faktisk en hel epoke i folkenes frigjøring.

Likevel ville det være galt å foreta en ensidig fordømmelse av "Che" Guevara og hans menn. Deres nederlag har utvilsomt gitt de latin-amerikanske folk nyttige lærdommer, både positive og negative. Framfor alt viste de nødvendigheten av å ta opp kampen mot den amerikanske imperialismen og dens marionetter i Latin-Amerika. Derfor vil "Che" Guevaras navn for alltid stå skrevet i kontinentets historie, og gi nye kjempere og nye slektsledd inspirasjon og styrke til å ta opp og videreføre den viktigste i "Che" Guevaras eksempel: "Enhver revolusjonærs plikt er å gjøre revolusjon."

USA —

BLACK PANTHER PARTY

Black Panther Party ble dannet som forsvarsgrupper for befolkninga i ghettone mot den terror og systematiske vold negrene her ble utsatt for fra politiets side.

I kampen for negrenes frigjøring har en vunnet en del erfaringer, og det har skjedd ei gradvis utvikling. Kampen er likevel på et svært tidlig utviklingstrinn og inneholder både positive og negative tendenser.

Black Panther Party er derfor en lite homogen gruppe i dag, det er sterkt divergerende syn innenfor bevegelsen. Det ville derfor være feilaktig å identifisere den kamp den sorte befolkninga fører med den ene eller andre leder for dette partiet. Vi må derfor i vår vurdering ta hensyn til alle de ulike syn som gjør seg gjeldende, og som kan bringe kampen inn i forskjellige spor. Folkets frigjøring må i USA som i Vietnam ha massen av folket bak seg.

Skal vi få noen forståelse av undertrykkinga av de sorte i USA må vi forsøke å se både på det generelle i deres situasjon (som er felles for de undertrykte folk over hele verden), og de spesielle forhold de lever under som en Jøl innenfor et samfunn med flertall av hvite.

I Vietnam har undertrykkinga sin årsak i den amerikanske monopolkapitalens behov for kapitaleksport, for billige råvarer og nye markeder. Motsetninga går mellom Vietnams folk og USA-imperialismen.

Kampen i Vietnam tar derfor form av å kaste ut de utenlandske inntrengerne. De sorte i USA ble importert til landet for å gjøre tjeneste som slaver i et føydalt samfunn.

Seinere har de tjent som billig arbeidskraft for de som eide bedriftene, og således vært et effektivt middel for å presse ned lønnene hos hvite arbeidere.

Ettersom motsetninga ikke har form av intervensjon i et annet land, kan kampen i motsetning til i Vietnam ikke føres som en kamp mot utenlandsk imperialisme.

Grunnlaget for den seierrike kampen FNL fører i Vietnam er at den støtter seg på et flertall av befolkningen.

Men i USA utgjør de sorte et mindretall, for å lykkes må derfor kampen føres sammen med alle de deler av befolkninga som er undertrykt.

Men selve den funksjon undertrykkinga av de sorte tjener, som billig arbeidskraft for å splitte dem ut mot hvite arbeidere og presse ned lønningene, gjør at det er store motsetninger mellom de utbytta hvite og de utbytta sorte.

De sortes hverdag er hard, med høyere husleier og priser enn hvite, med politifølgelse og diskriminering som bare har sin bakgrunn i deres hudfarge.

Hvite arbeidere ser ofte på de sorte som en fare som kan ta fra dem jobbene og dermed øke deres egen nød.

Men fordi begge disse gruppene er undertrykt, har de felles interesse av å samordne kampen mot de som opprettholder denne situasjonen. Dersom de sorte unnlater å føre sin kamp på denne måten vil det bare bety at den mislykkes.

Dette betyr ikke at de sorte ikke har sin egen kultur og historiske bakgrunn de skal ivareta og utvikle, men at forutsetninga for deres frigjøring er seier for alle undertrykte i USA. Om en kamp synes aldri så rettferdig, og om den føres aldri så heroisk, kan den ikke føres fram til seier uten at den grunner seg på massene av folket.

HVA VI VIL

Plattform og politisk program for BLACK PANTHER PARTY

1) Vi vil ha frihet. Vi vil ha makt til å bestemme over vårt eget Svarte Samfunn.

Vi mener at svarte mennesker ikke vil være fri før vi kan avgjøre vår egen skjebne.

2) Vi vil ha full sysselsetting for vårt folk. Vi mener at den føderale regjeringa er ansvarlig for og har plikt til å sikre alle mennesker beskjeftigelse eller en garantert inntekt. Vi mener at dersom hvite forretningsfolk ikke kan gi oss full beskjeftigelse, da skal produksjonsmidlene tas fra fra forretningsfolka og plasseres i lokalsamfunnet slik at folket der kan organisere og beskjeftige alle og skape en ny levestandard.

3) Vi vil ha slutt på den hvite manns plyndring av vårt Svarte Samfunn.

Vi mener at rasist-styret har utplyndret oss, og vi krever nå tilbakebetaling av den forlengst forfalne gjelda på 40 acres og to muldyr. 40 acres og to muldyr ble lovet hver av oss for 100 år siden som erstatning for slavearbeid og massedrap på svarte mennesker. Vi godtar beløpet i klingende mynt, som da vil bli fordelt på våre mange lokalsamfunn. Tyskerne hjelper nå jødene i Israel for folkemordet på det jødiske folk. Tyskerne drepte 6 millioner jøder. Amerikanske rasister har tatt del i nedslaktinga av over 50 millioner svarte mennesker. Derfor mener vi at dette er et beskjedent krav.

4) Vi vil ha skikkelige boliger som egner seg som vern for mennesker.

vi mener at dersom ikke de hvite huseierne ikke kan gi oss skikkelig husly for vårt Svarte Samfunn, da skal boliger og marker overdras til kooperativer slik at vårt samfunn, med regjeringas støtte, kan bygge gode bosteder for sitt folk.

5) Vi vil ha en utdanning for vårt folk som viser det dekadente amerikanske samfunns sanne ansikt. Vi vil ha en utdanning som får oss til å forstå vår egen historie og vår rolle i dagens samfunn.

Vi tror på et utdannelsessystem som gir vårt folk kunnskaper om seg selv. Hvis et menneske ikke har kunnskaper om seg selv og sin stilling i samfunnet og verden forøvrig, har han små muligheter til å finne et utgangspunkt der han ser seg selv i sammenheng med noe annet.

6) Vi vil at alle svarte menn skal fritas fra militærtjeneste.

Vi mener at svarte mennesker ikke skal tvinges til å kjempe i et militærvesen for å forsvare en rasistisk regjering som ikke beskytter oss. Vi vil ikke kjempe mot og drepe fargede mennesker i verden som i likhet med svarte mennesker er et offer for den hvite rasistiske regjeringa i USA. Vi vil beskytte oss mot rasistpolitiet og rasistmilitærets vold med alle nødvendige midler.

7) Vi vil ha umiddelbart slutt på politibrutaliteten og mordene på svarte mennesker.

Vi mener vi kan stoppe politibrutaliteten i vårt Svarte Samfunn ved å organisere svarte selvforsvarsgrupper som har viet seg til for-

svaret av vårt Svarte Samfunn mot rasistpolitiet undertrykkelse og brutalitet. USAs konstitusjon gir oss rett til å bære våpen. Vi mener derfor at alle svarte mennesker burde våpne seg i selvforsvar.

8) Vi vil ha frihet for alle svarte mennesker som holdes innesperret i føderale-, statsdistrikts- og byfengsler.

Vi mener at alle svarte mennesker bør løslattes fra fengslene da de ikke har fått en rettferdig og upartisk behandling av domstolene.

9) Vi vil at alle svarte mennesker som føres for retten skal dømmes av en jury av folk fra deres egne Svarte Samfunn slik det er fastslått i konstitusjonen.

Vi mener at domstolene skal følge USAs konstitusjon slik at svarte mennesker kan få en rettferdig rettergang. Det 14. tillegg til konstitusjonen gir et menneske rett til å dømmes av sine egne. Det innebærer personer med liknende økonomisk, sosial, religiøs, geografisk, miljømessig, historisk og rasemessig bakgrunn. For å kunne gjøre dette vil domstolene bli nødt til å plukke ut en jury fra det Svarte Samfunn som den svarte anklagede kommer fra. Vi har blitt, og blir fortsatt dømt av hel-hvite juryer som ikke har noen forståelse for det "fornuftige gjennomsnittsmenneske" fra det Svarte Samfunnet.

10) Vi vil ha jord, mat, boliger, utdanning, klær, rettferdighet og fred. Og som vårt hovedmål: En FN-overvåket folkeavstemming som skal avholdes over alt i den Svarte kolonien, og der bare koloniserte svarte kan delta. Formålet er å avgjøre det svarte folks vilje når det gjelder deres nasjonale framtid.

Når det i løpet av menneskenes historie blir nødvendig for et folk å oppløse de politiske band som har bundet det til et annet, og blant jordens makter anta den uavhengige og jamnlige status som naturens lover gir dem rett til, så krever en anstendig respekt for menneskehetens mening at de skal framlegge de grunner som tvinger dem til denne adskillelse.

Vi anser disse sannheter som selvvinnlysende, at alle mennesker er skapt like, at de er utstyrt av sin skaper med visse uavhengelige retter, og at blant disse er liv, frihet og streben etter lykke. At regjeringer er opprettet blant menneskene for å sikre disse rettene. Og disse utleder sin rettferdige makt fra de regjertes tillatelse, og at når en styreform ikke lenger tjener dette mål, da er det folkets rett å forandre eller avskaffe den, og så opprette et nytt styre som grunnlegges på slike premisser og organiserer sin makt i en slik form at det er sannsynlig at det vil føre til deres sikkerhet og lykke. Klokheten dikterer utvilsomt at vel etablerte regjeringer ikke bør endres av mindre eller forbigående årsaker. Og følgelig viser all erfaring at mennesker er mer tilbøyelig til å lide når forholdene er uutholdelige, enn å ta sin rett ved å avskaffe styreformene de har vent seg til.

Men når en lang rekke misforhold stadig rammer det samme mål, viser tegn til ålegge dem under absolutt despoti, - er det deres rett og plikt å styrte ei slik regjering og å skaffe seg nye voktere for å sikre sin framtid.

for vietnam

Utgitt av Solidaritetskomiteen for Vietnam

Ansv.red: Odd Erik Germundsson

Redaksjonens adresse:

Idunsgt. 5, Oslo 1

Tlf: 20 76 84

Innholdet i bladet kan siteres fritt, med eller uten kildeangivelse.

FOR VIETNAM utkommer med 5-6 nummer i 1969. Et årsabonnement omfatter også andre trykksaker utgitt av Solidaritetskomiteen, bl.a. VIETNAM-NYHETER, og koster 15 kroner. Beløpet sendes inn på Solidaritetskomiteens postgiro-konto nr. 20 29 81. Merk talongen hva beløpet gjelder.

I dette nummer:

Opprop til Vietnam-uka	s. 2
Om folkekrigen	s. 3
Thailand	s. 14
Laos neste gang?	s. 16
Hva skjer i Burma?	s. 18
Palestinernes kamp	s. 19
Indonesia	s. 20
Hukbalahap- frigjøringskampen på Filipinene	s. 21
Afrika- kontinent i opprør	s. 23
Frigjøringskampen i portugisisk Guinea	s. 26
Latin-Amerika	s. 27
Kuba- eksempel på folkekrig?	s. 28
The Black Panther Party	s. 30
Bakside	s. 32

Følgende har vært med på utarbeidelsen av artiklene i dette nummeret:

Odd Erik Germundsson, Harald Rekkedal; Wiggo Knutsen, Jørgen Sandemose, Harald Dahl, Brigt Kristensen Øystein Johansen, John E. Anderson, Svein Johnsen, Arild Johansen, Kari Assmann og Liv Sissel Holmberg.

Gi penger til FNL!

FRIGJØRINGSFONDET

IDUNSGT. 5 OSLO 1.

POSTGIRO

20 50 32